

BOSNA I HERCEGOVINA

Brčko distrikt BiH

SKUPŠTINA

BRČKO DISTRIKTA BiH

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

Брчко дистрикт БиХ

СКУПШТИНА

БРЧКО ДИСТРИКТА БиХ

Mladena Maglova 2, 76100 Brčko distrikt BiH, telefon i faks: 049/215-516

Младена Маглова 2, 76100 Брчко дистрикт БиХ, тел. и факс: 049/215-516

Na temelju članka 22 Statuta Brčko distrikta BiH – pročišćeni tekst (Službeni glasnik Brčko distrikta BiH, broj 2/10), Skupština Brčko distrikta BiH, na I. nastavku 76. redovite sjednice održanom 8. lipnja 2016. godine, usvaja

ZAKON O FISKALNIM SUSTAVIMA

DIO PRVI – OSNOVNE ODREDBE

Članak 1 (Predmet)

Ovim zakonom propisuje se obveza registriranja prometa preko fiskalnog uređaja, karakteristike fiskalne blagajne, terminala, softverskih aplikacija, vrsta i sadržaj fiskalnih dokumenata, stavljanje u promet fiskalnog sustava, fiskalizacija fiskalnog uređaja, evidentiranje, storniranje i reklamiranje prometa, servisiranje fiskalnog sustava, kontrola fiskalnog proizvoda, kontrola registriranja prometa preko fiskalnog uređaja i kontrola ovlaštenog servisa, ovlasti za donošenje podzakonskih akata, prekršajne odredbe i vršenje nadzora nad provedbom ovog zakona.

Članak 2 (Značenje kratica koje se rabe u ovom zakonu)

Za pojedine izraze upotrijebljene u ovom zakonu koriste se kratice:

- a) **PU** za Direkciju za financije Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Poreznu upravu;
- b) **IBFU** za identifikacijski broj fiskalnog uređaja;
- c) **IBFM** za identifikacijski broj fiskalnog modula;
- d) **PDV** za porez na dodanu vrijednost;
- e) **JIB** za jedinstveni identifikacijski broj obveznika dodijeljen od strane PU;
- f) **IBK** za identifikacijski broj klijenta.

Članak 3 (Definicije)

(1) Pojedini izrazi rabljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „artikli“ su roba i usluge;
- b) „baza artikala“ sadrži jednoznačno i nedvojbeno identificiran naziv artikla, naziv jedinice mjere, cijenu jedinice mjere i oznaku propisane porezne stope;
- c) „klijent“ je osoba koja kupuje robu, odnosno koristi uslugu;

- d) „blagajnik“ je osoba koja registrira promet artikala na temelju ovog zakona;
- e) „evidentirani promet“ predstavlja podatke o vrijednosti prodane robe, odnosno izvršene usluge;
- f) „stornirani evidentirani promet“ predstavlja podatke o vrijednosti stornirane prodane robe, odnosno stornirane izvršene usluge;
- g) „ostvareni evidentirani promet“ predstavlja razliku evidentiranog i storniranog evidentiranog prometa;
- h) „ostvareni evidentirani porez“ predstavlja porez izra unan na temelju ostvarenog evidentiranog prometa;
- i) „reklamirani promet“ predstavlja podatke o vrijednosti vra ene robe, odnosno reklamirane usluge;
- j) „stornirani reklamirani promet“ predstavlja podatke o vrijednosti stornirane vra ene robe, odnosno stornirane reklamirane usluge;
- k) „ostvareni reklamirani promet“ predstavlja razliku reklamiranog i storniranog reklamiranog prometa;
- l) „ostvareni reklamirani porez“ predstavlja porez izra unan na temelju ostvarenog reklamiranog prometa;
- m) „ostvareni promet“ predstavlja razliku ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa;
- n) „registriranje prometa“ predstavlja operacije evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa, koje se izvršavaju pomo u fiskalnog ure aja;
- o) „specifikacija poreznih stopa“ predstavlja svezu oznaka poreznih stopa s vrijednostima poreznih stopa u postocima;
- p) „gotovina u blagajni“ predstavlja razliku zbroja gotovine koju su uplatili klijenti i gotovine koju je u blagajnu unio blagajnik i zbroja gotovine vra ene klijentima i gotovine koju je iz blagajne iznio blagajnik.

(2) Izrazi korišteni za opisivanje ure aja za evidentiranje prometa robe i usluga upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljede e zna enje:

- a) „fiskalni proizvodi“ su posebni proizvodi za evidentiranje prometa robe i usluga definirani ovim zakonom u koje spadaju fiskalni ure aj, terminal i softver;
- b) „fiskalni sustav“ predstavlja kombinaciju fiskalnih proizvoda definiranu ovim zakonom;
- c) „fiskalna blagajna“ je ure aj koji omogu uje registriranje prometa artikala unesenih u njezinu bazu artikala, pra enje od klijenta registriranja prometa artikala pomo u displeja i otiskanog isje ka papirne trake uz istodobno tiskanje na kontrolnoj papirnoj traci, dnevno registriranje ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa u fiskalnoj memoriji, o itavanje podataka iz fiskalne memorije na terminalu, formiranje i tiskanje fiskalnih i nefiskalnih dokumenata;
- d) „terminal“ je ure aj za daljinsko o itavanje podataka iz fiskalnog ure aja koji osigurava ži nu dvosmjernu komunikaciju s fiskalnim ure ajem i beži nu dvosmjernu komunikaciju sa serverom PU, ime omogu uje zadavanje zapovjedi od servera PU, o itavanje podataka iz fiskalnog ure aja i prijenos tih podataka do servera PU;
- e) „softver, odnosno softverske aplikacije“ instalira se na nadre enom ra unalu i omogu uje dvosmjernu komunikaciju nadre enog ra unala s fiskalnim ure ajem preko porta fiskalnog ure aja i naro ito zadavanje zapovjedi fiskalnoj blagajni od nadre enog ra unala;
- f) „fiskalni dokumenti“ su posebni dokumenti definirani ovim zakonom koje tiska fiskalni ure aj, i to fiskalni ra un, reklamirani ra un, presjek stanja, dnevno izvješ e i periodi no izvješ e;
- g) „nefiskalni dokumenti“ su svi dokumenti koje tiska fiskalni ure aj tako da budu o ito razli iti od fiskalnih dokumenata;
- h) „fiskalni logo“ predstavlja grafi ki simbol koji se tiska na kraju svakog fiskalnog dokumenta, pri emu su vodoravna i okomita dimenzija fiskalnog loga jednake i moraju biti u granicama od 5 mm x 5 mm do 7 mm x 7 mm;

- i) „fiskalni modul“ sadrži posebno ugrađenu fiskalnu memoriju;
- j) „fiskalizacija“ je postupak stavljanja fiskalnog uređaja u funkciju registriranja prometa sukladno ovom zakonu;
- k) „vremenske odrednice“ su dan, mjesec, godina, sat i minuta;
- l) „zabranjeno razdoblje“ definira se od trenutka sastavljanja prvog fiskalnog računa ili prvog reklamiranog računa nakon sastavljanja posljednjeg dnevnog izvješća do trenutka sastavljanja prvog idućeg dnevnog izvješća;
- m) „dopušteno razdoblje“ definira se od trenutka sastavljanja posljednjeg dnevnog izvješća do trenutka sastavljanja prvog idućeg fiskalnog računa ili prvog idućeg reklamiranog računa.

(3) Izrazi korišteni za opisivanje ulaznog sustava za evidentiranje prometa robe i usluga upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) „obveznik“ je svaka osoba koja je obvezna registrirati promet pomoću fiskalnog uređaja, prenosi podatke do servera PU pomoću terminala i zadaje zapovijedi fiskalnom uređaju pomoću softvera, odnosno softverske aplikacije u slučajevima definiranim ovim zakonom;
- b) „prodajno mjesto“ je mjesto na kome obveznik vrši promet robe, odnosno pružanje usluga;
- c) „proizvođač, odnosno zastupnik“ je osoba koja proizvodi ili uvozi fiskalne sustave u Brčko distrikt BiH (u daljnjem tekstu: Distrikt);
- d) „registrirani proizvođač, odnosno zastupnik“ je proizvođač, odnosno zastupnik registriran kod Direkcije za financije Brčko distrikta BiH (u daljnjem tekstu: Direkcija);
- e) „ovlašteni proizvođač“ je registrirani proizvođač s odobrenjem Direkcije za određeni tip fiskalnog sustava;
- f) „ovlašteni zastupnik, odnosno distributer“ je osoba koju je ovlašteni proizvođač ovlastio za zaključivanje ugovora s obveznikom o kupovini fiskalnih proizvoda, kao i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom;
- g) „servisiranje“ obuhvaća popravak neispravnosti i tehnički pregled;
- h) „ovlašteni servis“ je pravna osoba koju je ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik ovlastio za zaključivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehničke potpore obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom;
- i) „ovlašteni serviser“ je osoba koju je ovlašteni proizvođač ili ovlašteni servis ovlastio za servisiranje fiskalnih proizvoda i pružanje tehničke potpore obvezniku za korištenje fiskalnih proizvoda, kao i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom;
- j) „ovlaštena osoba Porezne uprave“ je inspektor PU kome je PU dala posebnu ovlast za kontrolu i poduzimanje drugih radnji propisanih ovim zakonom.

Članak 4 (Povjerenstvo za fiskalizaciju)

(1) Za utvrđivanje postojanja uvjeta za izdavanje odobrenja propisanih ovim zakonom i pripremu prijedloga za izdavanje i ukidanje odobrenja proizvođača u odnosu na zastupnika, Vlada Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Vlada) imenuje Povjerenstvo za fiskalizaciju (u daljnjem tekstu: Povjerenstvo).

(2) Izuzev nadležnosti iz stavka 1 ovog članka Povjerenstvo može razmatrati i predlagati rješenja o pitanjima koja su bitna za proces fiskalizacije.

(3) Povjerenstvo iz stavka 1 ovog članka čine:

- a) tri predstavnika PU;
- b) jedan predstavnik Direkcije;
- c) jedan stručnjak informatike struke.

(4) Stručne, tehničke i druge poslove za potrebe Povjerenstva obavlja Direkcija.

(5) Povjerenstvo, uz suglasnost ravnatelja Direkcije, u svom radu može angažirati i druge osobe zaposlene u Vladi i drugim tijelima, u ovisnosti od pitanja koja razmatra i za koje razmatranje i rješavanje je potrebno stručno znanje i radno iskustvo osobe koja nije član Povjerenstva.

(6) Povjerenstvo za svoj rad ima pravo na naknadu sukladno propisima kojima su uređene naknade državnih službenika za rad u povjerenstvima.

članak 5

(Obveza registriranja prometa preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne)

(1) Obvezu evidentiranja svakog pojedinačnog prometa preko fiskalnog uređaja, odnosno blagajne, neovisno o načinu plaćanja (gotovina, ček, kartica, virman i slično), ima svaka osoba koja je upisana u odgovarajućem registru za promet dobara odnosno za pružanje usluga.

(2) Obveznik je dužan osigurati preduvjete da fiskalni uređaj, odnosno fiskalna blagajna u realnom vremenu razmjenjuje podatke o svakom evidentiranom prometu s kontrolnim tijelom Direkcije.

(3) Tehničke karakteristike fiskalnih sustava, kao i detalje tehničkih i operativnih aktivnosti u svezi s obvezama iz stavka 1 ovog članka utvrđuje ravnatelj Direkcije pravilnikom, uz suglasnost Vlade.

članak 6

(Iznimke)

(1) Odredbe članka 5 stavka 1 ovog zakona ne primjenjuju se na:

- a) poljoprivredna gospodarstva koja nisu obveznici poreza na dodanu vrijednost;
- b) samostalne poljoprivredne proizvođače, u slučaju prodaje vlastitih poljoprivrednih proizvoda na tržišnim tezgama i obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu;
- c) samostalne poduzetnike koji obavljaju djelatnost starih i umjetničkih zanata i tuzemne radinosti u slučaju prodaje vlastitih proizvoda;
- d) samostalne poduzetnike koji porez na dohodak plaćaju u paušalnom iznosu sukladno odredbama Zakona o porezu na dohodak;
- e) banke i osiguravajuća društva;
- f) energetska, komunalna, telekomunikacijska i druga poduzeća koja naknadu za prodanu robu, odnosno pružene usluge naplaćuju ispostavljanjem računa o obračunu potrošnje preko mjernih instrumenata (električna energija, plin, grijanje, voda, telefon i dr.);
- g) poštanske usluge, prijevoz i isporuku poštanskih pošiljki;
- h) obvezno osiguranje odnosno zdravstveno, mirovinsko i osiguranje od nezaposlenosti;
- i) djelatnost vjerskih organizacija;
- j) umjetničko i književno stvaralaštvo i scensku umjetnost;
- k) rad umjetničkih ustanova;
- l) knjižnice, arhive, muzeje;
- m) prodaju putem automata;
- n) uličnu prodaju;
- o) prodaju cipele, nosača;
- p) rad ustanova iz oblasti obrazovanja;
- q) promet dobara na veliko;
- r) promet usluga koje se plaćaju putem žiroracuna;
- s) odvijetne djelatnosti i
- t) omladinske zadruge.

(2) Ukoliko osoba koja je izuzeta u smislu stavka 1 ovog članka u dijelu aktivnosti koje obavlja odnosno za koje obavljanje je registrirana, a istodobno obavlja i djelatnosti koje nisu izuzete od obveze registracije prometa preko fiskalnog uređaja, dužna je svaki pojedinačni promet registrirati sukladno odredbama članka 4 stavka 1 ovog zakona.

(3) Pravilnikom iz članka 5 stavka 3 ovog zakona mogu biti utvrđene dodatne iznimke.

DIO DRUGI – FISKALNI SUSTAVI

Članak 7 (Fiskalni sustav)

Fiskalni sustav sastoji se od:

- a) fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne registar blagajne,
- b) terminala,
- c) softvera, odnosno softverske aplikacije ili
- d) drugih tehnoloških, tehničkih i softverskih dijelova (podataka) kojima se postiže cilj propisan odredbama članka 4 stavka 1 ovog zakona.

Članak 8 (Vrste fiskalnih sustava)

Fiskalni sustav može biti realiziran kao:

- a) fiskalna registar blagajna i terminal,
- b) fiskalni pisač, terminal i softver odnosno softverska aplikacija, ili
- c) fiskalna registar blagajna – pisač, terminal i softver odnosno softverska aplikacija.

Članak 9 (Vrste plombi dijelova fiskalnog sustava)

Dijelovi fiskalnog sustava imaju sljedeće plombe:

- a) proizvođačku plombu,
- b) servisnu plombu koja, između ostalog, sprečava otvaranje kućišta fiskalnog uređaja i pristup unutrašnjosti fiskalnog uređaja, izuzev dijela kućišta u koji se smještaju papirne trake,
- c) programsku plombu koja, između ostalog, sprečava izmjenu ili brisanje sadržaja programske memorije, i
- d) fiskalnu plombu koja sprečava razdvajanje fiskalnog modula od matične ploče fiskalnog uređaja.

Članak 10 (Tehničke i funkcionalne karakteristike fiskalnih sustava)

Tehničke i funkcionalne karakteristike fiskalnih sustava, vrste servisiranja, vrste resetiranja, oznake dijelova fiskalnih sustava i fiskalnih postupaka, u dijelu u kojem nisu regulirani ovim zakonom, utvrđuju se pravilnikom iz članka 5 stavka 3 ovog zakona.

Članak 11 (Vrste servisiranja fiskalnih sustava)

Vrste servisiranja fiskalnih sustava su:

- a) neosnovano zahtijevano servisiranje,
- b) tehnički pregled,
- c) popravak neispravnosti bez skidanja programske i fiskalne plombe,
- d) popravak neispravnosti sa skidanjem programske plombe,
- e) popravak neispravnosti sa skidanjem fiskalne plombe,
- f) popravak neispravnosti sa skidanjem i programske i fiskalne plombe,
- g) izmjena sadržaja programske memorije,
- h) zamjena fiskalnog modula i
- i) izmjena sadržaja programske memorije i zamjena fiskalnog modula.

lanak 12

(Vrste reseta fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne)

Vrste reseta fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne su:

- a) brisanje cjelokupnog sadržaja operativne memorije,
- b) brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu u operativnoj memoriji,
- c) brisanje baze artikala u operativnoj memoriji, i
- d) reset radi deblokade softvera bez brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, i baze artikala u operativnoj memoriji.

lanak 13

(Oznaka porezne stope)

- (1) Oznake važnih poreznih stopa u fiskalnom uređaju su: A, E, J i K.
- (2) Obveznici ovog zakona koji nisu upisani u registar obveznika PDV-a dodjeljuju oznaku porezne stope A svim artiklima.
- (3) Obveznici zakona koji su upisani u registar obveznika PDV-a dodjeljuju oznaku porezne stope:
  - a) E – artiklima na kojima promet se plaća PDV po općoj stopi propisanoj zakonom kojim se uređuje PDV;
  - b) J – artiklima na kojima promet se plaća PDV po posebnoj stopi propisanoj zakonom kojim se uređuje PDV;
  - c) K – artiklima koji su oslobođeni PDV-a.

lanak 14

(Oznaka sredstva plaćanja)

Oznaka sredstva plaćanja u fiskalnoj blagajni je:

- a) gotovina – ako se plaća gotovim novcem, novčanim bonovima, novčanim darovnim listićima, internim karticama i sličnim instrumentima plaćanja,
- b) ček – ako se plaća čekom,
- c) kartica – ako se plaća platnom karticom, i
- d) virman – ako se plaća općim nalogom za prijenos – virmanom.

lanak 15

(Identifikacijski broj fiskalnog uređaja i identifikacijski broj fiskalnog modula)

- (1) Prva dva znaka IBFU identificiraju ovlaštenog proizvođača i tip fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne, dok ih pet znamenki služe za identifikaciju konkretnog fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne.
- (2) Prva dva znaka i prvih pet znamenki IBFU i IBFM su istovjetne.
- (3) Posljednja znamenka IBFU je uvijek nula.
- (4) Posljednja znamenka IBFM može biti bilo koja znamenka od 0 do 9.
- (5) Posljednja znamenka IBFM prvog fiskalnog modula u fiskalnom uređaju odnosno fiskalnoj blagajni sa odgovarajućim IBFU uvijek je 0.
- (6) Posljednja znamenka IBFM svakog idućeg fiskalnog modula u fiskalnom uređaju odnosno fiskalnoj blagajni odgovarajućim IBFU uvećava se za 1 u odnosu na IBFM prethodnog modula, sve dok ne dostigne maksimalnu dopuštenu znamenku iz stavka 4 ovog članka.
- (7) U slučaju iz stavka 6 ovog članka, fiskalni sustav s postojećim IBFU ne može se više koristiti po popunjavanju fiskalnog modula sa IBFM čija je posljednja znamenka jednaka maksimalno dopuštenoj znamenki iz stavka 4 ovog članka.

DIO TREĆI – KARAKTERISTIKE DIJELOVA FISKALNOG SUSTAVA

POGLAVLJE I. KARAKTERISTIKE FISKALNOG SUSTAVA

Članak 16 (Evidentiranje prometa putem fiskalnog sustava)

Evidentiranje prometa putem fiskalnog sustava mora:

- a) omogućiti prijam zapovjedi od blagajnika preko tastature fiskalnog uređaja, u slučaju fiskalne registar blagajne i fiskalne registar blagajne – pisača;
- b) omogućiti prijam zapovjedi od nadređenog računala preko porta fiskalnog uređaja, u slučaju fiskalnog pisača i fiskalne registar blagajne – pisača;
- c) osigurati klijentu vizualno praćenje evidentiranja prometa, storniranja evidentiranog prometa, reklamiranja prometa i storniranja reklamiranog prometa na displeju za klijenta;
- d) osigurati blagajniku vizualno praćenje evidentiranja prometa, storniranja evidentiranog prometa, reklamiranja prometa i storniranja reklamiranog prometa na displeju za blagajnika, u slučaju fiskalne registar blagajne;
- e) osigurati evidentiranje prometa, storniranje evidentiranog prometa, reklamiranje prometa i storniranje reklamiranog prometa u konvertibilnim markama zaokruživanjem na drugu decimalu;
- f) osigurati smještanje podataka o svakom pojedinačnom ostvarenom evidentiranom prometu i svakom pojedinačnom ostvarenom reklamiranom prometu u operativnu memoriju;
- g) omogućiti grupiranje, sumiranje i iskazivanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreznim stopama;
- h) osigurati automatsko formatiranje i prebacivanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreznim stopama iz operativne memorije u fiskalnu memoriju prilikom sastavljanja dnevnog izvješća, a zatim automatsko brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu po poreznim stopama u operativnoj memoriji u dopuštenom razdoblju.

Članak 17 (Sigurnost fiskalnog sustava)

Sigurnost fiskalnog sustava podrazumijeva da fiskalni sustav mora:

- a) omogućiti pristup dijelu kućišta radi zamjene papirnih traka bez skidanja servisne plombe;
- b) omogućiti pristup unutrašnjosti fiskalnog uređaja, a osobito programskoj i fiskalnoj plombi, bez skidanja servisne plombe;
- c) osigurati, pomoću u programskoj plombi, zaštitu programa za upravljanje fiskalnim sustavom, odnosno sadržaja programske memorije, od izmjena i/ili brisanja;
- d) osigurati čitanje sadržaja programske memorije preko porta fiskalnog uređaja, odnosno blagajne na temelju zapovjedi primljene preko porta fiskalnog uređaja odnosno blagajne ili čitanje sadržaja programske memorije u programatoru, nakon fizičkog vađenja programske memorije iz fiskalnog uređaja;
- e) osigurati zaštitu sadržaja fiskalne memorije od izmjena i/ili brisanja;
- f) omogućiti pomoću u fiskalnoj plombi razdvajanje fiskalnog modula od matične ploče fiskalnog uređaja;
- g) osigurati fizičku vezu fiskalnog modula i kućišta fiskalnog uređaja korištenjem smjese za fiksiranje;
- h) omogućiti automatsko ili ručno prebacivanje fiskalnog sustava u režim čitanja fiskalne memorije i uređaja;
- i) omogućiti čitanje fiskalne memorije na temelju zapovjedi primljenih preko porta fiskalnog uređaja.

Članak 18

(Upravljanje fiskalnom memorijom fiskalnog sustava)

Karakteristika fiskalnog sustava koja podrazumijeva nesmetano upravljanje fiskalnom memorijom fiskalnog sustava znači i da isto mora:

- a) osigurati smještanje u fiskalnu memoriju 1.800 zapisa iz dnevnih izvješća koja obuhvaćaju: podatke o ostvarenom evidentiranom prometu po poreznim stopama izmeću dva uzastopna sastavljanja dnevnog izvješća, podatke o ostvarenom reklamiranom prometu po poreznim stopama izmeću dva uzastopna sastavljanja dnevnog izvješća, broj posljednjeg fiskalnog računa izdanog prije sastavljanja dnevnog izvješća, broj posljednjeg reklamiranog računa izdanog prije sastavljanja dnevnog izvješća i vrijeme sastavljanja dnevnog izvješća;
- b) osigurati smještanje u fiskalnu memoriju 80 zapisa o vrsti i vremenu početka i kraja servisiranja;
- c) osigurati smještanje u fiskalnu memoriju 50 zapisa o vrsti i vremenu resetiranja;
- d) osigurati smještanje u fiskalnu memoriju 30 zapisa o specifikaciji i vremenu promjene poreznih stopa;
- e) osigurati smještanje u fiskalnu memoriju IBFU i IBK;
- f) omogućiti pamćenje podataka u fiskalnoj memoriji najmanje pet godina, neovisno od napajanja fiskalnog uređaja;
- g) osigurati vizualnu i tiskanu obavijest o potrebi za zamjenu fiskalnog modula prije svakog sastavljanja dnevnog izvješća, u slučaju da je broj preostalih mogućih smještanja dnevnih izvješća u fiskalnu memoriju manji od 50.

Članak 19

(Ograničenje registriranja prometa putem fiskalnog sustava)

(1) Ograničenje registriranja prometa fiskalnog sustava podrazumijeva da je omogućeno registriranje prometa pomoću u fiskalnom sustavu:

- a) nakon popunjavanja fiskalne memorije fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne po bilo kojoj osnovi;

- b) ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je fiskalna memorija neispravna;
- c) ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je operativna memorija neispravna;
- d) ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je jedan ili više displeja neispravan;
- e) ako je u postupku samotestiranja utvrđeno da je pisač neispravan;
- f) u odsustvu bilo papirne trake za isječke, bilo kontrolne papirne trake.

(2) Daljnje obavljanje i registracija prometa ima se nastaviti odmah po otklanjanju nedostataka navedenih u stavku 1 ovog članka.

Članak 20 **(Tiskanje fiskalnih dokumenata)**

Obveza tiskanja fiskalnih dokumenata putem fiskalnog sustava mora:

- a) osigurati da otiskani podaci na kontrolnoj papirnoj traci preporučenoj od ovlaštenog proizvođača budu čitljivi u roku u kojem je obveznik istu dužan koristiti;
- b) osigurati tiskanje fiskalnih dokumenata na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini;
- c) osigurati istodobno tiskanje istovjetnih fiskalnih dokumenata u po jednom primjerku na papirnoj traci za isječke i na kontrolnoj papirnoj traci;
- d) osigurati tiskanje podataka o svakom pojedinačno evidentiranom prometu na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne;
- e) osigurati tiskanje podataka o svakom pojedinačno storniranom evidentiranom prometu na isječku fiskalnog računa i na kontrolnoj traci fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne;
- f) osigurati tiskanje podataka o svakom pojedinačno reklamiranom prometu na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne;
- g) osigurati tiskanje podataka o svakom pojedinačno storniranom reklamiranom prometu na isječku reklamiranog računa i na kontrolnoj traci fiskalnog sustava;
- h) onemogućiti tiskanje fiskalnih dokumenata prije fiskalizacije;
- i) omogućiti tiskanje fiskalnog loga isključivo na fiskalnim dokumentima;
- j) onemogućiti tiskanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže ključne riječi i vrijednosti prometa iz fiskalnih dokumenata;
- k) onemogućiti tiskanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže simbole koji su isti ili slični fiskalnom logu;
- l) osigurati tiskanje baze artikala fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne;
- m) osigurati da se svaka započeta i operacija koja je prekinuta zbog neispravnosti pisara, poslije popravka pisara nastavi;
- n) osigurati da se svaka započeta operacija koja je prekinuta zbog prekida napajanja, po uspostavljanju napajanja nastavi.

Članak 21 **(Onemogućavanje brisanja broja računa fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne)**

Fiskalni sustav mora biti uspostavljen na način da onemogućiti:

- a) brisanje broja računa i rednog broja fiskalnog računa;
- b) brisanje broja računa i rednog broja reklamiranog računa;
- c) brisanje broja računa i rednog broja dnevnog izvještaja;
- d) brisanje broja računa i rednog broja servisiranja;

- e) brisanje broja a rednog broja reseta;
- f) brisanje broja a rednog broja promjene poreznih stopa.

lanak 22
(Kontrola vremenskih odrednica)

Kontrola vremenskih odrednica fiskalnog sustava mora:

- a) omogu iti o itavanje vremena iz sata u realnom vremenu;
- b) onemogu iti promjenu vremenskih odrednica u zabranjenom razdoblju;
- c) omogu iti kontrolu unesenih vremenskih odrednica;
- d) omogu iti promjenu vremenske odrednice koja zna i prelazak sa zimskog u ljetno ra unanje vremena i obrnuto u dopuštenom razdoblju bez skidanja plombe;
- e) omogu iti unošenje vremena kraja fiskalizacije u fiskalnu memoriju u dopuštenom razdoblju.

lanak 23
(Specifikacija poreznih stopa u fiskalnom sustavu)

Fiskalni sustav mora biti ure en na na in da osigura specifikaciju poreznih stopa ozna enih kao A, E, J, i K, odnosno onemogu i izmjenu specifikacija poreznih stopa u zabranjenom razdoblju.

lanak 24
(Upravljanje operativnom memorijom i resetom fiskalnog sustava)

Upravljanje operativnom memorijom i resetom fiskalnog sustava mora:

- a) omogu iti uvanje sadržaja operativne memorije najmanje 30 dana neovisno od napajanja fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- b) omogu iti unošenje naziva i adrese prodajnog mjesta u operativnu memoriju;
- c) omogu iti unošenje ukupne baze artikala u operativnu memoriju;
- d) omogu iti unošenje u operativnu memoriju vrijednosti gotovine koju je u blagajnu unio blagajnik, tzv. cash-in;
- e) omogu iti unošenje u operativnu memoriju vrijednosti gotovine koju je iz blagajne iznio blagajnik, tzv. cash-out;
- f) omogu iti najmanje jednu vrstu reseta fiskalnog ure aja iz lanka 12 ovog zakona, kada je to po ovom zakonu dopušteno;
- g) omogu iti promjenu cijene jedinice mjere, u zabranjenom razdoblju, u bazi artikala u operativnoj memoriji odnosno onemogu iti promjenu ili brisanje svih ostalih podataka iz baze artikala u operativnoj memoriji, bez skidanja servisne plombe odnosno izvršavanja reseta brisanja baze artikala ili reseta brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije;
- h) onemogu iti u zabranjenom razdoblju bilo kakvu promjenu ili brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu iz operativne memorije, bez skidanja servisne plombe i izvršavanja odgovaraju eg reseta;
- i) onemogu iti izvršavanje reseta brisanja cjelokupnog sadržaja operativne memorije, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je taj tip reseta realiziran;
- j) onemogu iti izvršavanje reseta brisanja podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu u operativnoj memoriji, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je ta vrsta reseta realizirana;
- k) omogu iti izvršavanje reseta deblokade softvera, bez skidanja servisne plombe, ukoliko je ta vrsta reseta realizirana.

članak 25
(Zahtjev kvalitete i dodatna oprema fiskalnog sustava)

- (1) Fiskalna blagajna mora zadovoljiti najstrože zahtjeve kvalitete odnosno biti označena CE oznakom.
- (2) Obveznik može fiskalni sustav povezati s dodatnom opremom, kao što je nadređeno računalo, tiskara, bar kodova, vaga, dodatni pisač i slično, uz poštovanje karakteristika kako su propisane odredbama članka od 16 do 25 ovog zakona.
- (3) Dodatna oprema može se povezivati isključivo putem porta fiskalnog sustava.

POGLAVLJE II. KARAKTERISTIKE TERMINALA

članak 26
(Vrste terminala)

Terminal može biti:

- a) neovisan uređaj u odnosu na fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu povezan s fiskalnim uređajem ili fiskalnom blagajnom preko izvanjskog porta iste i odgovarajućeg kabela; ili
- b) integrirani dio fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, povezan s istim preko unutrašnjeg porta fiskalnog uređaja.

članak 27
(Vrste plombi terminala)

Terminal ima sljedeće plombe:

- a) servisnu plombu koja sprečava otvaranje kućišta terminala i pristup unutrašnjosti terminala;
- b) programsku plombu koja sprečava izmjenu ili brisanje sadržaja programske memorije.

članak 28
(Vrste servisiranja terminala)

Servisiranje terminala može biti:

- a) neosnovano zahtijevano servisiranje;
- b) tehnički pregled;
- c) popravak neispravnosti bez uklanjanja programske plombe;
- d) popravak neispravnosti sa uklanjanjem programske plombe;
- e) izmjena sadržaja programske memorije.

članak 29
(Vrste reset terminala)

Reset terminala može biti:

- a) brisanje cjelokupnog sadržaja operativne memorije;
- b) brisanje posljednje primljene zapovjedi u operativnoj memoriji.

članak 30

(Skup zapovjedi terminala)

Terminal e omogu iti minimalno sljede e zapovjedi:

- a) ispis vremena slanja podataka ka serveru PU;
- b) zadavanje razdoblja i vremena slanja podataka ka serveru PU;
- c) zahtjev za slanje datoteke s evidentiranim svim servisiranjima iz fiskalne memorije;
- d) zahtjev za slanje datoteke sa svim evidentiranim resetima iz fiskalne memorije;
- e) zahtjev za slanje datoteke sa svim promjenama poreznih stopa iz fiskalne memorije;
- f) zahtjev za slanje datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu iz svih dnevnih izvješ a iz fiskalne memorije;
- g) zahtjev za slanje datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu u zadanom vremenskom razdoblju iz fiskalne memorije;
- h) zahtjev za slanje datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu koji nije dostavljen PU iz fiskalne memorije.

lanak 31

(Tehni ke i funkcionalne karakteristike terminala)

(1) Terminal mora najmanje:

- a) imati ugra en prvi port terminala koji omogu uje povezivanje s fiskalnim ure ajem, odnosno fiskalnom blagajnom;
- b) imati ugra en drugi port terminala koji omogu uje povezivanje s dodatnom opremom fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- c) omogu iti transparentnu vezu fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne s dodatnom opremom fiskalnog ure aja kroz terminal, dok terminal ne komunicira s fiskalnim ure ajem, odnosno fiskalnom blagajnom;
- d) onemogu iti svezu fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne s dodatnom opremom istog kroz terminal, za vrijeme kada terminal komunicira s fiskalnim ure ajem, odnosno fiskalnom blagajnom;
- e) imati ugra en konektor za povezivanje vanjske antene;
- f) omogu iti bar jednu vrstu reseta terminala iz lanka 29 ovog zakona;
- g) imati ugra en sat podešen na realno vrijeme s baterijskim napajanjem;
- h) osigurati zaštitu pomo u programske plombe programa za upravljanje terminalom, odnosno sadržaja programske memorije, od izmjena i brisanja;
- i) onemogu iti pristup unutrašnjosti terminala i SIM Card (Subscriber Identity Module Card) pretplatni koj identifikacijskoj kartici, bez uklanjanja servisne plombe;
- j) omogu iti beži nu komunikaciju sa serverom PU preko GPRS (General Packet Radio Service) mreže mobilne telefonije namijenjene za prijenos podataka;
- k) omogu iti rad u VPN (Virtual Private Network) virtualnoj privatnoj mreži koju osigurava operater mobilne telefonije;
- l) omogu iti uporabu FTP (File Transfer Protocol) za prijenos datoteka izme u terminala i servera PU; kao i
- m) omogu iti sinkronizaciju sata s realnim vremenom terminala sa satom podešenog na realno vrijeme servera PU pomo u NTP (Network Time Protocol) odnosno mrežnog vremenskog protokola, prilikom svakog slanja podataka do servera PU.

(2) Karakteristike terminala iz stavka 1 to ki od a) do g) ovog lanka ne primjenjuju se u slu aju da terminal predstavlja unutrašnji dio fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, odnosno ako je terminal integriran s fiskalnim ure ajem, odnosno fiskalnom blagajnom preko unutrašnjeg porta.

lanak 32
(Pristup terminalu)

Pravo pristupa terminalu mora biti definirano na na in da:

- a) omogu i unos korisni kog imena i lozinke za pristup VPN mreži;
- b) omogu i unos adrese servera PU;
- c) omogu i unos korisni kog imena i lozinke za pristup serveru PU;
- d) omogu i unos naziva direktorija u serveru PU u koji se spremaju elektroni ki dostavljeni podatci;
- e) omogu i unos naziva direktorija u serveru PU iz koga se itaju pojedina ne zapovijedi;
- f) omogu i promjenu unesenih podataka iz to aka od a) do e) ovog stavka preko porta terminala na temelju lozinke jedinstvene za taj terminal.

lanak 33
(Pristup serveru terminala)

Pristup serveru terminala mora:

- a) omogu iti prijam zapovjedi sa servera PU;
- b) omogu iti automatsko ili ru no aktiviranje o itavanja podataka iz fiskalne memorije fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- c) omogu iti o itavanje podataka iz fiskalne memorije fiskalnog ure aja, preko porta fiskalne blagajne, kao što su podatci o IBFU, IBK i IBFM, vrsti i vremenu servisiranja, vrsti i vremenu reseta, specifikaciji i vremenu promjene poreznih stopa, vremenu formiranja dnevnog izvješ a, vrijednosti ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreznim stopama, vrijednosti ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreznim stopama, broju posljednjeg fiskalnog ra una prije formiranja dnevnog izvješ a, broju posljednjeg reklamiranog ra una prije formiranja dnevnog izvješ a i ostalih podataka ija evidencija je, sukladno ovom zakonu, obvezna;
- d) aktivirati prvu vizualnu indikaciju u definiranom vremenskom intervalu prije vremena slanja zahtijevanih podataka do servera PU;
- e) deaktivirati prvu vizualnu indikaciju i aktivirati drugu vizualnu indikaciju za vrijeme itanja podataka iz fiskalne memorije;
- f) deaktivirati drugu vizualnu indikaciju i aktivirati tre u vizualnu indikaciju za sve vrijeme dok o itani podatci nisu ispravno preneseni serveru PU;
- g) omogu iti prijenos podataka do servera PU,
- h) omogu iti prijam odziva servera PU;
- i) omogu iti detekciju ispravnosti prijena podataka na temelju primljenog odziva servera PU;
- j) omogu iti ponovni prijenos zahtijevanih podataka ka serveru PU u zadano vrijeme, unaprijed definiran maksimalan broj puta dnevno u definiranim vremenskim intervalima, a u slu aju prethodnog neispravnog prijena podataka do servera PU;
- k) omogu iti provjeru ispravnosti naziva datoteke sa zapovijedima, koji se sastoji od IBFU i oznake datoteke sa zapovijedima;
- l) omogu iti izvršavanje zapovjedi iz lanka 30 ovog zakona pro itanih iz datoteke sa zapovijedima;
- m) definirati naziv datoteke s podacima o izvršenim servisima IBFU;
- n) omogu iti uspostavljanje datoteke s podacima o izvršenim servisima IBFM, vrste i vremenu po etka i kraja svakog servisiranja;
- o) definirati naziv datoteke s podacima o izvršenim resetima IBFU;
- p) omogu iti uspostavljanje datoteke s podacima o izvršenim resetima IBFM, vrsti i vremenu izvršenih reseta;

- q) definirati naziv datoteke s podacima o promjenama poreznih stopa u IBFU;
- r) omogući uspostavljanje datoteke s podacima o izvršenim promjenama poreznih stopa, podacima o vrijednosti ranijih i izmijenjenih poreznih stopa i vremenu promjena poreznih stopa;
- s) onemogući brisanje broja a rednog broja datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu;
- t) definirati naziv datoteke s podacima o svakom ostvarenom, evidentiranom i reklamiranom prometu IBFU, oznakama i rednim brojem datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu; i
- u) omogući uspostavljanje datoteke s podacima o svakom ostvarenom evidentiranom i reklamiranom prometu IBFM, s rednim brojem dnevnog izvješća, rednim brojem posljednjeg fiskalnog računa obuhvaćenog dnevnim izvješćem, rednim brojem posljednjeg reklamiranog računa obuhvaćenog dnevnim izvješćem, vremenu realizacije dnevnog izvješća, vrijednosti svakog ostvarenog evidentiranog prometa i ostvarenog reklamiranog prometa po svim poreznim stopama.

Članak 34
(Zahtjev kvalitete i korisničke funkcije terminala)

- (1) Terminal mora zadovoljavati najstrože zahtjeve kvalitete odnosno mora biti označen CE oznakom.
- (2) Terminal se osigurati zadavanje korisničkih zapovijedi fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni, kao što su promjena cijene po jedinici mjere, ažuriranje baze artikala, otvaranje baze artikala, otvaranje liste prodanih artikala, otvaranje liste reklamiranih artikala te različite druge zapovijedi sa svrhom kvalitetnije evidencije i uvida u stanje robe na raspolaganju.
- (3) Terminal se osigurati izvršavanje i drugih korisničkih funkcija na prodajnom mjestu, koje nisu izravno povezane s fiskalnim uređajem, odnosno fiskalnom blagajnom, kao što su dopuna SIM kartica za mobilne telefone, uplata lota, emitiranje marketinških poruka na dodatnom displeju, umrežavanje slot mašina, umrežavanje platnih kartica, alarmiranje zbog požara ili neovlaštenog ulaska u prodajni objekt, prijenos videa, slike i zvuka sa sigurnosne kamere i mikrofona te drugih funkcija koje su po ocjeni obveznika korisne za svakodnevno obavljanje aktivnosti.

POGLAVLJE III. KARAKTERISTIKE SOFTVERA

Članak 35
(Vrste softvera)

Softver primijenjen u fiskalnom sustavu može biti:

- a) neovisan program, ili
- b) modul prodaje kao dio nekog računovodstveno-knjigovodstvenog programa.

Članak 36
(Vrste servisa softvera)

Vrste servisa softvera su:

- a) neosnovano zahtijevano servisiranje,

- b) tehni ki pregled, i
- c) reinstalacija softvera.

lanak 37
(Funkcionalne karakteristike softvera)

Softver za fiskalni sustav mora najmanje:

- a) osigurati blagajniku vizualno pra enje evidentiranja, storniranja i reklamiranja prometa na monitoru nadre enog ra unala;
- b) osigurati istovjetnost, odnosno sinkronizaciju baze artikala u fiskalnom ure aju, odnosno fiskalnoj blagajni s bazom artikala u nadre enom ra unalu;
- c) omogu iti istodobno tiskanje istovjetnih fiskalnih dokumenata u po jednom primjerku na papirnoj traci za isje ke i na kontrolnoj papirnoj traci u fiskalnom ure aju, odnosno fiskalnoj blagajni;
- d) osigurati tiskanje svakog pojedina no evidentiranog prometa na isje ku fiskalnog ra una i na kontrolnoj traci fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- e) osigurati tiskanje svakog pojedina no storniranog evidentiranog prometa na isje ku fiskalnog ra una i na kontrolnoj traci fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- f) osigurati tiskanje svakog pojedina no reklamiranog prometa na isje ku reklamiranog ra una i na kontrolnoj traci fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- g) osigurati tiskanje svakog pojedina no storniranog reklamiranog prometa na isje ku reklamiranog ra una i na kontrolnoj traci fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne;
- h) onemogu iti tiskanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže klju ne rije i i vrijednosti prometa iz fiskalnih dokumenata na nefiskalnom pisa u odnosno nefiskaliziranom ili fiskaliziranom fiskalnom ure aju;
- i) onemogu iti tiskanje nefiskalnih dokumenata koji sadrže simbole koji li e na fiskalni logo na nefiskalnom pisa u odnosno nefiskaliziranom ili fiskaliziranom fiskalnom ure aju odnosno fiskalnoj blagajni;
- j) osigurati tiskanje baze artikala fiskalnog ure aja odnosno fiskalne blagajne;
- k) onemogu iti dalje registriranje prometa pomo u nadre enog ra unala u odsustvu bilo papirne trake sa isje cima, bilo kontrolne papirne trake u fiskalnom ure aju, odnosno fiskalnoj blagajni;
- l) onemogu iti daljnje registriranje prometa pomo u nadre enog ra unala u slu aju neispravnosti fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

DIO ETVRTI – FISKALNI DOKUMENTI

lanak 38
(Vrste fiskalnih dokumenata)

(1) Fiskalni dokumenti su:

- a) fiskalni ra un,
- b) reklamirani ra un,
- c) presjek stanja,
- d) dnevno izvješ e,
- e) periodi no izvješ e,
- f) drugi dokumenti utvr eni pravilnikom iz lanka 5 ovog zakona.

(2) Detalje izgleda, na ina ispisa, evidentiranja, dostavljanja, uvanja i druge aktivnosti u svezi s fiskalnim dokumentima propisuje ravnatelj Direkcije, uz prethodnu suglasnost Vlade.

lanak 39 **(Fiskalni ra un)**

(1) Fiskalni ra un je fiskalni dokument na kome se nalazi otiskan svaki pojedina no ostvareni evidentirani promet i svaki pojedina ni stornirani evidentirani promet.

(2) Fiskalni ra un sadrži sljede e podatke:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta;
- c) IBK;
- d) IBFM;
- e) naziv fiskalnog dokumenta;
- f) listu pojedina nih evidentiranih prometa, od kojih svaki sadrži naziv evidentiranog artikla, jedinicu mjere, koli inu, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedina nog evidentiranog prometa i oznaku porezne stope;
- g) listu pojedina nih storniranih evidentiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv storniranog evidentiranog artikla, jedinicu mjere, koli inu s negativnim predznakom, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedina nog storniranog evidentiranog prometa s negativnim predznakom i oznaku porezne stope;
- h) specifikaciju primijenjene porezne stope;
- i) iznos evidentiranog poreza po poreznim stopama;
- j) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza;
- k) vrijednost evidentiranog prometa po poreznim stopama;
- l) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa;
- m) ukupan iznos za uplatu od klijenta;
- n) listu sredstava pla anja izabranih od klijenta i upla en iznos od klijenta po svakom izabranom sredstvu pla anja;
- o) ukupan upla eni iznos od klijenta, jednak zbroju upla enih iznosa po svim sredstvima pla anja;
- p) iznos za vra anje klijentu, jednak razlici ukupno upla enog iznosa od klijenta i ukupnog iznosa za uplatu;
- q) vrijeme potvr ivanja fiskalnog ra una;
- r) redni broj fiskalnog ra una;
- s) fiskalni logo.

(3) Fiskalni ra un može biti pra en marketinškom porukom odvojenom pomo u otiskanog separatora.

lanak 40. **(Reklamirani ra un)**

(1) Reklamirani ra un je fiskalni dokument na kome se nalazi otiskan svaki pojedina no reklamirani promet odnosno svaki pojedina no stornirani reklamirani promet.

(2) Reklamirani ra un obvezno sadrži sljede e podatke:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta;
- c) IBK;
- d) IBFM;
- e) naziv fiskalnog dokumenta;
- f) listu pojedina nih reklamiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv reklamiranog artikla, jedinicu mjere, koli inu, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedina nog reklamiranog prometa i oznaku porezne stope;

- g) listu pojedina nih storniranih reklamiranih prometa, od kojih svaki sadrži: naziv storniranog reklamiranog artikla, jedinicu mjere, količinu s negativnim predznakom, cijenu po jedinici mjere, vrijednost pojedina nog storniranog reklamiranog prometa s negativnim predznakom i oznaku porezne stope;
  - h) specifikaciju primijenjenih poreznih stopa;
  - i) iznos reklamiranog poreza po poreznim stopama;
  - j) ukupan iznos reklamiranog poreza;
  - k) vrijednost reklamiranog prometa po poreznim stopama;
  - l) ukupnu vrijednost reklamiranog prometa;
  - m) ukupan iznos za isplatu klijentu od blagajnika;
  - n) listu sredstava plaćanja koje je izabrao klijent i iznos koji je uplatio klijent po svakom izabranom sredstvu plaćanja;
  - o) ukupan iznos koji je uplatio klijent, jednak zbroju uplaćenih iznosa po svim sredstvima plaćanja;
  - p) iznos za vraćanje klijentu;
  - q) vrijeme potvrđivanja reklamiranog računa;
  - r) redni broj reklamiranog računa;
  - s) fiskalni logo.
- (3) Reklamirani račun može biti praćen marketinškom porukom odvojenom pomoću otiskanog separatora.

Članak 41 **(Presjek stanja)**

- (1) Presjek stanja je fiskalni dokument koji se sastavlja i ispis po potrebi, a u kome se sumiraju podatci zabilježeni od trenutka sastavljanja prethodnog dnevnog izvješća.
- (2) Presjek stanja sadrži sljedeće podatke:
- a) naziv obveznika;
  - b) naziv i adresu prodajnog mjesta;
  - c) IBK;
  - d) IBFM;
  - e) naziv fiskalnog dokumenta;
  - f) ukupan broj servisiranja;
  - g) vrstu, broj i vrijeme svih servisa u izvještajnom razdoblju, koje se račun od sastavljanja posljednjeg dnevnog izvješća do ispisa presjeka stanja;
  - h) ukupan broj reseta po vrstama;
  - i) vrstu, broj i vrijeme svih reseta u izvještajnom razdoblju iz točke g) ovog članka;
  - j) ukupan broj promjena odnosno usklaćivanja poreznih stopa;
  - k) specifikaciju, broj i vrijeme svih promjena odnosno usklaćivanja poreznih stopa u izvještajnom razdoblju;
  - l) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim primijenjenim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
  - m) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
  - n) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim primijenjenim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
  - o) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
  - p) iznos reklamiranog poreza po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
  - q) ukupan iznos reklamiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
  - r) vrijednost reklamiranog prometa po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
  - s) ukupnu vrijednost reklamiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
  - t) iznos gotovine u blagajni u izvještajnom razdoblju;
  - u) vrijednost čekova u blagajni u izvještajnom razdoblju;
  - v) vrijednost prometa karticama u blagajni u izvještajnom razdoblju;

- w) vrijednost virmana u blagajni u izvještajnom razdoblju;
- x) vrijeme sastavljanja fiskalnog dokumenta – presjeka stanja;
- y) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog računa u izvještajnom razdoblju;
- z) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog računa u izvještajnom razdoblju;
- aa) redni broj posljednjeg dnevnog izvještaja;
- bb) broj preostalih dnevnih izvještaja do popunjavanja fiskalne memorije;
- cc) fiskalni logo.

Članak 42 **(Dnevno izvješće)**

(1) Dnevno izvješće je fiskalni dokument koji se sastavlja i otiska na koncu radnog vremena, jednom dnevno, a u kome se sumiraju podatci evidentirani od trenutka sastavljanja prethodnog dnevnog izvještaja.

(2) Dnevno izvješće sadrži sljedeće podatke:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta;
- c) IBK;
- d) IBFM;
- e) naziv fiskalnog dokumenta;
- f) ukupan broj servisiranja;
- g) vrstu, broj i vrijeme svih servisiranja u izvještajnom razdoblju, koji se računaju od sastavljanja prethodnog dnevnog izvještaja do formiranja tekućeg dnevnog izvještaja;
- h) ukupan broj reseta po vrstama;
- i) vrstu, broj i vrijeme svih reseta u izvještajnom razdoblju;
- j) ukupan broj promjena odnosno usklađivanja poreznih stopa;
- k) specifikaciju, broj i vrijeme svih promjena odnosno usklađivanja poreznih stopa u izvještajnom razdoblju;
- l) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- m) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
- n) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- o) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
- p) iznos reklamiranog poreza po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- q) ukupan iznos reklamiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
- r) vrijednost reklamiranog prometa po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- s) ukupnu vrijednost reklamiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
- t) vrijeme sastavljanja dnevnog izvještaja;
- u) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog računa dana u kojem se sastavlja dnevno izvješće;
- v) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog računa u izvještajnom razdoblju;
- w) redni broj dnevnog izvještaja;
- x) broj preostalih dnevnih izvještaja do popunjavanja fiskalne memorije;
- y) fiskalni logo.

Članak 43 **(Periodično izvješće)**

(1) Periodi no izvješ e je fiskalni dokument koji se sastavlja i otiska na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog razdoblja i po potrebi, a u kome se sumiraju podatci zabilježeni u zadanom izvještajnom razdoblju.

(2) Periodi no izvješ e sadrži sljede e podatke:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresu prodajnog mjesta;
- c) IBK;
- d) IBFM;
- e) naziv fiskalnog dokumenta;
- f) naznaku vremena po etka i konca izvještajnog razdoblja za koje je sastavljeno periodi no izvješ e;
- g) ukupan broj servisiranja komponenata fiskalnog ure aja;
- h) vrstu, broj i vrijeme svakog provedenog servisiranja u izvještajnom razdoblju;
- i) ukupan broj reseta po vrstama;
- j) vrstu, broj i vrijeme svih reseta u izvještajnom razdoblju;
- k) ukupan broj promjena odnosno uskla ivanja poreznih stopa;
- l) specifikaciju, broj i vrijeme svih promjena odnosno uskla ivanja poreznih stopa u izvještajnom razdoblju;
- m) iznos ostvarenog evidentiranog poreza po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- n) ukupan iznos ostvarenog evidentiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
- o) vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- p) ukupnu vrijednost ostvarenog evidentiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
- q) iznos ostvarenog reklamiranog poreza po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- r) ukupan iznos reklamiranog poreza u izvještajnom razdoblju;
- s) vrijednost reklamiranog prometa po svim poreznim stopama u izvještajnom razdoblju;
- t) ukupnu vrijednost reklamiranog prometa u izvještajnom razdoblju;
- u) vrijeme sastavljanja periodi nog izvješ a;
- v) redni broj prvog i posljednjeg fiskalnog ra una u izvještajnom razdoblju;
- w) redni broj prvog i posljednjeg reklamiranog ra una u izvještajnom razdoblju;
- x) redni broj prvog i posljednjeg dnevnog izvješ a u izvještajnom razdoblju;
- y) broj preostalih dnevnih izvješ a do popunjavanja fiskalne memorije;
- z) fiskalni logo.

DIO PETI – STAVLJANJE U PROMET FISKALNOG SUSTAVA

lanak 44

(Registracija i odobrenja za fiskalni sustav)

(1) Fiskalni sustav ili njegove dijelove može stavljati u promet samo registrirani proizvo a , odnosno zastupnik s odobrenjem za taj tip fiskalnog sustava.

(2) Ravnatelj Direkcije na prijedlog Povjerenstva izdaje rješenje o registraciji proizvo a a, odnosno zastupnika i brisanje iz registra registriranih proizvo a a, odnosno zastupnika.

(3) Ravnatelj Direkcije na prijedlog Povjerenstva izdaje i ukida odobrenje za odre eni tip fiskalnog sustava (u daljnjem tekstu: odobrenje).

(4) PU vodi registar registriranih proizvo a a, odnosno zastupnika i izdanih odobrenja iz stavka 1 ovog lanka.

lanak 45

(Zahtjev za registriranje proizvo a a, odnosno zastupnika)

(1) Proizvođa, odnosno zastupnik može podnijeti Direkciji zahtjev za registraciju poslije raspisanog javnog poziva, koji sadrži:

- a) popunjen formular za prijavu proizvođa, odnosno zastupnika;
  - b) licitacijsku garanciju poslovne banke s klauzulom „bez prigovora” u visini od 300.000 KM i rokom važenja od 12 mjeseci od trenutka izdavanja;
  - c) potvrdu nadležnog tijela da je proizvođa, odnosno zastupnik upisan u odgovaraju i registar za obavljanje djelatnosti proizvodnje, usluga i druge odgovarajuće opreme za obradu podataka i djelatnosti pružanja savjeta i izrade kompjutorskih programa odnosno za zastupanje u prodaji navedene opreme te pružanja pratećih usluga vezanih za istu odnosno pružanje savjeta te izrade kompjutorskih programa;
  - d) podatke o proizvođa, odnosno zastupniku odnosno: tvrtku odnosno naziv i adresu, kadrovsku i tehničku opremljenost, referencu proizvođa, odnosno zastupnika, bilancu stanja i bilancu uspjeha za prethodno obračunsko razdoblje;
  - e) podatke o organizaciji distributivne mreže ako je primjenjivo: nazivi i adrese ovlaštenih distributera, kadrovska i tehnička opremljenost;
  - f) podatke o organizaciji servisne mreže: nazivi i adrese ovlaštenih servisa, kadrovska i tehnička opremljenost;
  - g) podatke o financijskim i drugim pogodnostima za prodaju fiskalnog sustava obvezniku.
- (2) Pravilnikom mogu biti propisane dodatne isprave nužne za podnošenje zahtjeva iz stavka 1 ovog lanka.

lanak 46

(Postupak registracije proizvođa, odnosno zastupnika)

(1) Zahtjevi za registraciju dostavljaju se Povjerenstvu koje razmatra dostavljenu dokumentaciju i na temelju ocjene iste može podnijeti obrazložen prijedlog ravnatelju Direkcije:

- a) za registraciju proizvođa, odnosno zastupnika;
- b) za odbijanje, odnosno odbacivanje zahtjeva za registraciju.

(2) Protiv rješenja iz stavka 1 ovog lanka nezadovoljna strana može izjaviti žalbu Apelacijskom povjerenstvu.

(3) Troškove registracije snosi proizvođa, odnosno zastupnik.

(4) Rješenje o registraciji proizvođa, odnosno zastupnika objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

lanak 47

(Uvjerenje o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama)

(1) Prije uspostavljanja fiskalnog sustava u Distriktu ovlašteni proizvođa, odnosno zastupnik dužan je pribaviti uvjerenje o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama opreme potrebne za fiskalizaciju.

(2) Uvjerenje iz stavka 1 ovog lanka izdaje ravnatelj Direkcije na prijedlog Povjerenstva.

(3) U slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika opreme potrebne za fiskalizaciju za koje je već dano uvjerenje, ovlašteni proizvođa, odnosno zastupnik dužan je pribaviti dopunsko odnosno novo uvjerenje sukladno izmijenjenim zahtjevima.

lanak 48

(Zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama)

(1) Registrirani proizvođa, odnosno zastupnik može podnijeti Povjerenstvu zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama za određene dijelove fiskalnog sustava koji će sadržavati:

- a) popunjen formular za ispitivanje uzorka dijela fiskalnog sustava;
- b) komercijalnu brošuru za navedeni dio fiskalnog sustava, s nazna enim tipom i slikom tog dijela fiskalnog sustava blagajne i podacima o proizvo a u, odnosno zastupniku;
- c) korisni ku i servisnu uputu tog dijela fiskalnog sustava koja obuhva a: osnovne tehni ke podatke, popis funkcija, naputke o na inu korištenja, programiranja i održavanja, opis konstrukcije, montažni crtež, detaljne elektroni ke sheme, popis elektroni kih elemenata, komunikacijski protokol, opis i izgled proizvo a ke plombe i na ina plombiranja servisnom plombom, algoritam rada dijela fiskalnog sustava;
- d) pismenu izjavu registriranog proizvo a a, odnosno zastupnika da odre eni dio ili dijelovi fiskalnog sustava nema funkcije koje nisu pobrojane u ispravama iz to ke c) ovog lanka;
- e) uzorak dijela fiskalnog sustava namijenjen za ispitivanje kako su navedeni u formularu iz to ke a) ovog stava.

(2) Zahtjev za izdavanje uvjerenja o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama, proizvo a odnosno zastupnik može predati istodobno za sve dijelove fiskalnog sustava potrebne za fiskalizaciju odnosno takav zahtjev podnositi za pojedina ne dijelove fiskalnog sustava.

(3) U slu aju da se podneseni zahtjev odnosi na ispitivanje postojanja nužnih tehni kih i funkcionalnih karakteristika za terminal, proizvo a odnosno zastupnik e uz zahtjev podnijeti i pismenu izjavu da terminal koji je predmet ispitivanja nema skrivene funkcije koje nisu u dokumentaciji koja prati terminal.

(4) U slu aju da se podneseni zahtjev odnosi na ispitivanje postojanja nužnih tehni kih i funkcionalnih karakteristika na softver, proizvo a , odnosno zastupnik e uz zahtjev podnijeti i pismenu izjavu da taj softver nema skrivene funkcije koje nisu u dokumentaciji koja prati taj softver.

lanak 49

(Postupak izdavanja uvjerenja o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama dijelova fiskalnog sustava)

(1) Povjerenstvo organizira ispitivanje o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama dijelova fiskalnog sustava.

(2) Na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj e izdati registriranom proizvo a u uvjerenje na temelju pozitivnog rezultata ispitivanja o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama uzorka dijela fiskalnog sustava.

(3) Na prijedlog Povjerenstva, ravnatelj Direkcije odbija zahtjev predvi en odredbama lanka 48 ovog zakona, u slu aju negativnog rezultata ispitivanja ispunjenosti tehni kih i funkcionalnih karakteristika uzorka dijela fiskalnog sustava.

(4) Troškove ispitivanja i odlu ivanja po zahtjevu za izdavanje uvjerenja o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama snosi registrirani proizvo a , odnosno zastupnik.

(5) Ravnatelj e donijeti odluku po prijedlogu Povjerenstva bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana podnošenja zahtjeva.

(6) U slu aju svake izmjene tehni kih i funkcionalnih karakteristika dijela odnosno dijelova fiskalnog sustava koji je bio predmet ispitivanja, a za koji je izdano uvjerenje, registrirani proizvo a , odnosno zastupnik je dužan pribaviti novo uvjerenje o ispunjenim tehni kim i funkcionalnim karakteristikama tog dijela odnosno dijelova fiskalnog sustava prije stavljanja u promet istog.

lanak 50

(Identifikacijski broj fiskalnog ure aja)

- (1) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sustava za koji je dobio uvjerenje predviđeno odredbama članka 47 ovog zakona, Direkciji za financije, Poreznoj upravi podnijeti zahtjev za dodjelu serije odnosno po etnog IBFU.
- (2) Proizvođač, odnosno zastupnik je dužan na vidljiv način i trajno obilježiti IBFU na svakom proizvedenom fiskalnom uređaju i upisati odgovarajuće IBFM u fiskalnu memoriju (modul) tog fiskalnog uređaja.
- (3) Jednim dodijeljenim IBFU proizvođač, odnosno zastupnik može trajno obilježiti samo jedan fiskalni uređaj te upisati odgovarajuće IBFM u fiskalnu memoriju (modul) samo tog fiskalnog uređaja.

Članak 51 **(Proizvođača i servisna plomba)**

- (1) Ovlašteni proizvođač dužan je na svaki fiskalni uređaj staviti proizvođačku plombu tijekom proizvodnje koja se ne skida do početka fiskalizacije.
- (2) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je, uz zahtjev za dodjelu IBFU, PU uiniti dostupnim precizan uvid u izgled proizvođačke plombe, putem bilo kojeg medija, kao i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je dana ovlast za servisiranje fiskalnih proizvoda.
- (3) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je, u slučaju izbora novog ovlaštenog servisa, PU uiniti dostupnim precizan uvid u izgled servisne plombe tog servisa, u roku od sedam dana nakon davanja ovlasti novom servisu.

Članak 52 **(Ugovor između registriranog odnosno ovlaštenog proizvođača, odnosno zastupnika i Direkcije)**

- (1) Registrirani odnosno ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan, prije stavljanja fiskalnog sustava u promet, zaključiti ugovor o međusobnim pravima i obvezama s Direkcijom, kojim ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik jamči ispunjenje uvjeta iz ovog zakona.
- (2) Direkcija vodi evidenciju o zaključenim ugovorima s registriranim odnosno ovlaštenim proizvođačima, odnosno zastupnicima, o uvjerenjima o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama opreme za fiskalizaciju izdanim sukladno odredbama članka 47 ovog zakona te se brine o izvršenju ugovornih obveza.

Članak 53 **(Sredstva osiguranja)**

- (1) U svrhu osiguranja uvjeta iz ovog zakona odnosno ugovora zaključenog s Direkcijom, ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je za vrijeme trajanja ugovora neprekidno imati garanciju poslovne banke s klauzulom „bez prigovora” koja glasi na iznos od 300.000 KM.
- (2) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je garanciju iz stavka 1 ovog članka predati Direkciji prilikom zaključenja ugovora iz članka 52 ovog zakona.
- (3) Ispunjenje uvjeta iz ovog zakona proizvođač, odnosno zastupnik osigurava licitacijskom garancijom i isto se vraća registriranom proizvođaču u prilikom zaključenja ugovora iz članka 52 ovog zakona, nakon što registrirani proizvođač licitacijsku garanciju zamijeni garancijom za osiguranje ispunjenja uvjeta iz ovog zakona iz stavka 1 ovog članka.

Članak 54 **(Uvjeti za aktiviranje sredstava osiguranja)**

- (1) Sredstva osiguranja iz članka 45 stavka 1 točke b) ovog zakona mogu se aktivirati ukoliko ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik po zaključenju ugovora iz članka 52 ovog zakona ne osigura garanciju iz članka 53 stavka 1 ovog zakona.

(2) Sredstva osiguranja iz članka 53 stavka 1 ovog zakona se mogu aktivirati u svim slučajevima kada ovlašteni odnosno registrirani proizvođač, odnosno zastupnik ne postupi sukladno ovom zakonu, a osobito kada:

- a) stavlja u promet fiskalni sustav bez uvjerenja iz članka 47 ovog zakona;
- b) ne osigura servisnu službu koja raspolaže potrebnim rezervnim dijelovima i ako nije kadrovski i tehnički opremljena za servisiranje prodanog fiskalnog sustava;
- c) smanji obujam servisne mreže, odnosno u slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlasti servisu od strane proizvođača a ne osigura novi servis odnosno ne ovlasti novi servis;
- d) ne otkloni nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši zamjenu fiskalnog proizvoda sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom sukladno rokovima predviđenim ovim zakonom ili ugovorom; odnosno u slučaju oduzimanja fiskalnog uređaja od strane PU, ako na tom fiskalnom uređaju nisu otklonjeni nedostaci, odnosno nije izvršena njihova zamjena u roku propisanom odredbama članka 93 stavka 2 ovog zakona.

Članak 55

(Postupak aktiviranja sredstava osiguranja)

(1) Povjerenstvo priprema i dostavlja ravnatelju i PU prijedlog za aktiviranje sredstva osiguranja na temelju ocjene o postojanju nepravilnosti predviđenih odredbama članka 54 ovog zakona.

(2) Ravnatelj aktivira sredstvo osiguranja iz članka 53 stavka 1 ovog zakona na prijedlog PU.

(3) Ovlašteni odnosno registrirani proizvođač, odnosno zastupnik dužan je osigurati novo sredstvo osiguranja u istom iznosu i pod istim uvjetima kako je propisano odredbom članka 53 stavka 1 ovog zakona, u roku od 14 dana nakon aktiviranja sredstva osiguranja, da bi zadržao status registriranog proizvođača, odnosno zastupnika.

Članak 56

(Namjena sredstava osiguranja)

Sredstva osiguranja iz članka 53 stavka 1 ovog zakona mogu se koristiti za:

- a) obeštećenje proračuna Distrikta u slučajevima iz članka 54 stavka 1 točke a), b) i c) ovog zakona;
- b) obeštećenje obveznika u slučaju iz članka 54 stavka 1 točke d) ovog zakona.

Članak 57

(Ukidanje odobrenja za fiskalni sustav)

Ravnatelj Direkcije, na prijedlog Povjerenstva, ukinuti odobrenje dano za određeni tip fiskalnog sustava iz članka 44 stavka 3 ovog zakona ukoliko:

- a) ovlašteni proizvođač u roku predviđenom ovim zakonom ili ugovorom, ne otkloni nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši zamjenu fiskalnog proizvoda sa nedostatkom novim fiskalnim proizvodom;
- b) PU rješenjem iz članka 93 stavka 6 ovog zakona oduzme fiskalni proizvod sa nedostatkom od obveznika.

Članak 58

(Postupak za ukidanje odobrenja za fiskalni sustav)

(1) Povjerenstvo priprema i dostavlja ravnatelju prijedlog za ukidanje odobrenja za određeni tip fiskalnog sustava na temelju ocjene o postojanju nedostataka predviđenih odredbama članka 57 ovog zakona.

(2) Rješenje o ukidanju odobrenja za određeni tip fiskalnog sustava objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.

članak 59
(Uvjeti za brisanje registracije proizvođača)

Ravnatelj je, na prijedlog Povjerenstva, donijeti rješenje o brisanju registracije proizvođača, odnosno zastupnika ukoliko:

- a) registrirani proizvođač, odnosno zastupnik ne osigura servis ili ako servis ne izvršava obveze propisane ovim zakonom odnosno ugovorom;
- b) registrirani proizvođač, odnosno zastupnik ne osigura garanciju poslovne banke sukladno članku 53 stavku 1 ovog zakona i članku 55 stavku 3 ovog zakona.

članak 60
(Postupak brisanja registracije proizvođača, odnosno zastupnika)

- (1) Povjerenstvo dostavlja ravnatelju Direkcije prijedlog za brisanje registracije proizvođača, odnosno zastupnika na temelju ocjene o postojanju uvjeta za brisanje registracije proizvođača, odnosno zastupnika propisanih člankom 59 ovog zakona.
- (2) Rješenje o brisanju registracije proizvođača odnosno zastupnika objavljuje se u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH.
- (3) PU je u roku od 14 dana nakon brisanja registracije proizvođača, odnosno zastupnika preuzeti od ovlaštenih servisa servisne plombe i dosjee svih fiskalnih sustava tog proizvođača a te iste ponuditi drugom registriranom proizvođaču, odnosno zastupniku.
- (4) Direkcija je zaključiti novi ugovor kojim će se ovlastiti novi registrirani proizvođač, odnosno zastupnik koji će jamčiti ispunjenje uvjeta predviđenih ovim zakonom.

DIO ŠESTI – FISKALIZACIJA FISKALNIH SUSTAVA

članak 61
(Postupak obavljanja djelatnosti)

- (1) Obveznik može započeti obavljanje registriranih djelatnosti koje se odnose na promet robe, odnosno pružanja usluga, ukoliko na postojeća računala instalira softversku aplikaciju, te ugradi fiskalni sustav i izvrši fiskalizaciju.
- (2) Obveznik može započeti obavljanje registrirane djelatnosti koje se odnose na promet roba, odnosno pružanja usluga, poslije nabave fiskalnog sustava i fiskalizacije:
  - a) fiskalnog sustava odnosno njegovog povezivanja s terminalom i instaliranja na prodajnom mjestu, ili
  - b) fiskalnog pisara ili fiskalne registar blagajne – pisara, njegovog povezivanja s terminalom i nadređenim računalom s odgovarajućim softverom i instaliranja na prodajnom mjestu.
- (3) Obveznik je dužan da prilikom nabave fiskalnog sustava:
  - a) nabavi ispravan fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu koja ima odobrenje predviđeno ovim zakonom te ima neoštećenu proizvođačku ili servisnu plombu;
  - b) zaključi ugovor s ovlaštenim servisom o servisiranju i tehnici kojoj potpori za korištenje nabavljenog fiskalnog sustava.
- (4) Ugovor između ovlaštenog servisera i obveznika iz stavka 3 ovog članka će, između ostalog, sadržavati odredbe o:

- a) poduci zaposlenika obveznika za rad sa fiskalnim sustavima;
  - b) na inu primopredaje fiskalnih sustava izme u ovlaštenog servisa i obveznika pri prvoj isporuci i servisiranju;
  - c) cijeni usluga servisiranja;
  - d) na inu sastavljanja popisa šifara artikala u fiskalnu blagajnu;
  - e) obvezama servisa prema obvezniku u slu aju raskida ugovora i zaklju ivanja novog ugovora s drugim serviserom;
  - f) na inu prijave kvarova i pra enja tih prijava.
- (5) Sve troškove nabave i ugradnje fiskalnog sustava iz stavaka 1 i 2 ovog lanka, kao i troškove održavanja, fiskalnih sustava snosit e Vlada Br ko distrikta BiH.

lanak 62 **(Definiranje naziva i adrese prodajnog mjesta)**

Obveznik je dužan u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalnog sustava definirati naziv i adresu prodajnog mjesta tako da oni odgovaraju:

- a) nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registrira promet preko fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, ili
- b) nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrirao svoju djelatnost, isklju ivo ako obveznik obavlja promet na uobi ajenim pokretnim tezgama, preko osoba koje dolaze na vrata kupcu ili preko putuju ih prodava a.

lanak 63 **(Fiskalizacija fiskalnog sustava)**

- (1) Fiskalizacija se vrši u ovlaštenom servisu od ovlaštene osobe PU i ovlaštenog serviserera.
- (2) Ovlašteni proizvo a , odnosno zastupnik dužan je osigurati da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM prije po etka fiskalizacije.
- (3) Ovlašteni serviser dužan je u postupku fiskalizacije upisati u fiskalnu memoriju vrijeme obavljene fiskalizacije, ukoliko ve nisu upisani.
- (4) Promjena podataka iz stavaka 2 i 3 ovog lanka nije dopuštena.
- (5) Ovlaštena osoba PU utvr uje jesu li podaci iz stavaka 2 i 3 ovog lanka ispravno i to no uneseni u fiskalnu memoriju, poslije ega stavlja programsku i fiskalnu plombu na mjestima propisanim uputom ovlaštenog proizvo a a, odnosno zastupnika.
- (6) Ovlašteni serviser dužan je upisati naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalne blagajne.
- (7) Ovlašteni servis dužan je na fiskalni ure aj staviti svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji.
- (8) PU donosi rješenje o fiskalizaciji, najkasnije idu eg radnog dana nakon fiskalizacije.
- (9) Obveznik je dužan uvati rješenje iz stavka 8 ovog lanka uz fiskalni ure aj, odnosno fiskalnu blagajnu na koju se odnosi.
- (10) PU vodi evidenciju o fiskalnim ure ajima, odnosno fiskalnim blagajnama za koje je doneseno rješenje iz stavka 8 ovog lanka.

lanak 64 **(Postupak inicijalne fiskalizacije fiskalnog ure aja)**

- (1) Inicijalna fiskalizacija fiskalnog ure aja vrši se prije isporuke istog obvezniku odnosno po etka evidentiranja prometa preko fiskalnog ure aja.
- (2) Obveznik je dužan prilikom nabave fiskalnog sustava preko ovlaštenog servisa podnijeti PU zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

(3) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan fiskalnu uređaj odnosno fiskalnu blagajnu prije njegove inicijalne fiskalizacije neposredno isporučiti ovlaštenom servisu.

(4) Ovlašteni servis dužan je obavijestiti PU o isporuci fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne iz stavka 3 ovog članka bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana nakon isporuke.

(5) Ovlašteni servis dužan je bez odlaganja, a najkasnije dva dana prije nadnevnika inicijalne fiskalizacije pismeno obavijestiti obveznika o nadnevku inicijalne fiskalizacije.

(6) Ovlaštena osoba PU prije početka fiskalizacije provjerava postoji li na fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni i terminalu proizvođača pečat koji odgovara kodu dostavljenom PU.

(7) Ovlaštena osoba PU u slučaju postojanja neoštećene pečatne ploče koja odgovara kodu dostavljenom PU, odobrava provedbu postupka fiskalizacije sukladno odredbama članka 63 ovog zakona, a u suprotnom, ovlaštena osoba PU rješenjem nalaže ovlaštenom servisu nabavu ispravnog fiskalnog sustava.

(8) Obveznik se preuzeti odgovaraju i fiskalizirani fiskalni sustav i isti staviti u bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva dana od inicijalne fiskalizacije fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne.

Članak 65

(Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije)

(1) Obveznik je dužan fiskalnu uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno isporučiti ovlaštenom servisu, navedenom u ugovoru iz članka 61 stavka 3 točka b) ovog zakona.

(2) Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije se vrši u ovlaštenom servisu od ovlaštene osobe PU i ovlaštenog servisera.

(3) Ovlašteni servis u naznaci ovlaštene osobe PU dužan je skinuti fiskalni modul i preuzeti sve podatke iz fiskalne memorije fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, o čemu se sastavlja zapisnik.

(4) Obveznik ima pravo naznaci preuzimanju podataka iz fiskalne memorije. Ovlašteni servis se obavijestiti obveznika o vremenu preuzimanja podataka iz fiskalne memorije najmanje dva dana prije preuzimanja.

(5) Ovlašteni servis dužan je uzeti fiskalni modul samo u slučaju pismenog zahtjeva PU za slučaj potrebe za vještačenjem.

(6) PU imenuje povjerenstvo za uništavanje fiskalnog modula, od predstavnika PU i predstavnika ovlaštenog servisera.

(7) Ovlašteni servis dužan je uništiti fiskalni modul u naznaci povjerenstva na temelju pisanog odobrenja PU.

(8) Povjerenstvo iz stavka 6 ovog članka sastavlja zapisnik o izvršenom uništavanju fiskalnog modula.

Članak 66

(Naknadni postupci i prestanak obavljanja djelatnosti)

Detalji tehničkih i operativnih pitanja u svezi s prestankom obavljanja djelatnosti, postupkom zamjene fiskalnog modula, naknadne fiskalizacije zbog servisiranja, promjene naziva i adrese prodajnog mjesta, kraće, oštećenja i uništenja fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne ili dijela fiskalnog sustava zbog više sile, kao i detalje svih drugih eventualnih naknadnih postupaka bit će utvrđeni pravilnikom.

lanak 67
(Postupak zamjene fiskalnog modula)

- (1) Preuzimanje podataka iz fiskalne memorije i fiskalizacija fiskalnog sustava vrši se pri svakoj zamjeni fiskalnog modula.
- (2) Obveznik je dužan preko ovlaštenog servisa podnijeti PU zahtjev za zamjenu fiskalnog modula. Po navedenom zahtjevu, ukoliko je on opravdan, PU daje odobrenje bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana.
- (3) Ovlašteni servis dužan je, bez odlaganja, a najkasnije dva dana prije nadnevka zamjene fiskalnog modula pismeno obavijestiti obveznika o nadnevku zamjene fiskalnog modula.
- (4) Obveznik je dužan preuzeti fiskalizirani fiskalni sustav bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva dana nakon zamjene fiskalnog modula.

lanak 68
(Postupak naknadne fiskalizacije zbog servisiranja)

- (1) Naknadnu fiskalizaciju u ovlaštenom servisu vrši ovlaštena osoba PU i ovlašteni serviser.
- (2) Ovlašteni servis dužan je podnijeti PU zahtjev za naknadnu fiskalizaciju zbog servisiranja, ako u postupku servisiranja fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe.
- (3) U slučaju opravdanosti zahtjeva iz stavka 1 ovog članka, ovlaštena osoba PU pismeno odobrava uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe, a rok za servisiranje se produljuje za vrijeme potrebno za izdavanje pismenog odobrenja iz ovog stavka, koje ne može biti dulje od tri radna dana.
- (4) Postupak naknadne fiskalizacije provodi se poslije intervencije ovlaštenog servisera na programskoj memoriji ili fiskalnom modulu.

lanak 69
(Promjena naziva i adrese prodajnog mjesta)

- (1) Obveznik je dužan najkasnije u roku od tri dana, prije promjene naziva ili adrese prodajnog mjesta, preko ovlaštenog servisa podnijeti PU zahtjev za promjenu naziva i adrese prodajnog mjesta u fiskalnom sustavu.
- (2) Ovlašteni serviser dužan je upisati naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije početka registriranja prometa na novom prodajnom mjestu.
- (3) U slučaju iz stavka 1 ovog članka PU donosi novo rješenje o fiskalizaciji u kojem se navode razlozi ponovne fiskalizacije.

lanak 70
(Prestanak obavljanja djelatnosti)

- (1) Obveznik je dužan preko ovlaštenog servisa podnijeti PU zahtjev za brisanje iz registra obveznika fiskalizacije zbog prestanka obavljanja djelatnosti.
- (2) Ovlašteni servis dužan je, bez odlaganja, a najkasnije dva dana prije nadnevka preuzimanja podataka iz fiskalne memorije pismeno obavijestiti obveznika o nadnevku preuzimanja podataka iz fiskalne memorije.
- (3) Postupak preuzimanja podataka iz fiskalne memorije se provodi sukladno odredbama članka 65 ovog zakona.
- (4) U slučaju da obveznik ne podnese zahtjev iz stavka 1 ovog članka, PU može provesti postupak brisanja iz registra obveznika fiskalizacije po službenoj dužnosti.

Članak 71

(Krađa, oštećenje i uništenje fiskalnog uređaja zbog više sile)

- (1) Obveznik je dužan pismeno obavijestiti PU o prestanku registriranja prometa preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja zbog više sile.
- (2) Obveznik je dužan zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, dostaviti PU bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana nakon prijama istog.
- (3) U slučaju iz stavka 2 ovog članka, PU donosi rješenje o brisanju konkretnog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne iz registra fiskaliziranih fiskalnih uređaja, odnosno fiskalnih blagajna i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog, odnosno oštećenog ili uništenog fiskalnog uređaja zbog više sile.
- (4) Rješenje iz stavka 3 ovog članka PU dostavlja obvezniku i ovlaštenom servisu.
- (5) Ovlašteni servis je dužan, odvojeno, uvrstiti dosje konkretnog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, za koju je PU donijela rješenje iz stavka 3 ovog članka.
- (6) U slučaju krađe fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, obveznik je dužan u roku od osam dana nakon krađe osigurati fiskalizaciju novog fiskalnog uređaja te staviti u rad isti kako je propisano ovim zakonom.
- (7) U slučaju oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne zbog više sile, obveznik je dužan u roku od osam dana nakon oštećenja, odnosno uništenja osigurati fiskalizaciju novog fiskalnog uređaja te staviti u rad isti kako je propisano ovim zakonom.
- (8) Ovlašteni servis dužan je pismeno obavijestiti PU o nemogućnosti servisiranja i vraćanja fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne obvezniku bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne zbog više sile. Istu obavijest i ovlašteni servis uputiti PU u slučaju da se oštećeni fiskalni uređaj, odnosno fiskalna blagajna ne može servisirati i vratiti u razumnom roku od najviše osam dana.
- (9) Ovlašteni servis dužan je zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, dostaviti PU bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana nakon prijama zapisnika.
- (10) U slučaju iz stavka 9 ovog članka, PU donosi rješenje o brisanju fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne iz registra fiskaliziranih uređaja te ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog, odnosno oštećenog ili uništenog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne zbog više sile.
- (11) Rješenje iz stavka 1 ovog članka PU dostavlja obvezniku i ovlaštenom servisu.
- (12) Ovlašteni servis dužan je odvojeno uvrstiti dosje konkretnog fiskalnog uređaja, za koji je PU donijela rješenje iz stavka 10 ovog članka.
- (13) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je pismeno obavijestiti PU u slučaju nemogućnosti isporuke novog nefiskaliziranog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne ovlaštenom servisu, u roku od tri dana nakon krađe, odnosno oštećenja ili uništenja fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne zbog više sile.
- (14) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, dostaviti PU bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri dana nakon prijama zapisnika.

DIO SEDMI – EVIDENTIRANJE, STORNIRANJE I REKLAMIRANJE PROMETA

lanak 72

(Sastavljanje baze artikala fiskalnog ure aja)

- (1) Obveznik je dužan u bazu artikala unijeti jednoznačno i nedvojbeno identificiran cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto.
- (2) Obveznik je dužan, u bazi artikala, svakom artiklu dodijeliti oznaku odgovarajuće porezne stope sukladno odredbama članka 13 ovog zakona.

lanak 73

(Tiskani fiskalni račun)

- (1) Obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun otiskan na fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni preko koga je evidentiran promet, bez obzira zahtjeva li to klijent, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne na prodajnom mjestu.
- (2) Obveznik je dužan fiskalni račun izdati sa svim obveznim podacima iz članka 39 ovog zakona.

lanak 74

(Storniranje evidentiranog prometa)

- (1) Pogreške pri evidentiranju prometa preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne mogu se ispraviti storniranjem evidentiranog prometa na otiskanom fiskalnom računu prije zadavanja zapovijedi fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni za naplatu iznosa klijentu.
- (2) Pogreškom u evidentiranju prometa, u smislu ovog zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog evidentiranog prometa na tiskanom fiskalnom računu prije zadavanja zapovijedi fiskalnom uređaju za naplatu nultog iznosa klijentu, ija je posljedica tiskanje fiskalnog računa bez prometa.

lanak 75

(Pisani fiskalni račun)

- (1) U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati fiskalni račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira zahtjeva li to klijent.
- (2) Obveznik je dužan svaki pojedinačno ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih računa naknadno registrirati i otiskati odgovarajuće fiskalne račune na fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni u najkraćem mogućem vremenu.
- (3) Obveznik je dužan najmanje tri godine na prodajnom mjestu čuvati drugi primjerak pisanog fiskalnog računa iz stavka 1 ovog članka.
- (4) Rok iz stavka 3 ovog članka račun se od prvog dana iduće kalendarske godine.

lanak 76

(Čuvanje fiskalnog računa od strane klijenta)

Klijent je dužan otiskani ili pisani fiskalni račun uzeti i sa sobom uzeći u roku od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokazati ga na zahtjev ovlaštene osobe Porezne uprave.

Članak 77
(Otiskani reklamirani račun)

(1) Pogreške u evidentiranju prometa preko fiskalnog računa, odnosno fiskalne blagajne koje nisu otklonjene prije zadavanja zapovijedi fiskalnom računu, odnosno fiskalnoj blagajni za naplatu iznosa klijentu mogu se ispraviti izdavanjem reklamiranog računa samo ako se kupljena roba reklamira i vraća ili se na drugi način vrši reklamacija robe poslije izdavanja fiskalnog računa.

(2) Obveznik je dužan klijentu izdati reklamirani račun otiskan na fiskalnom računu, odnosno fiskalnoj blagajni preko koje je reklamiran promet, bez obzira zahtjeva li to klijent, u slučaju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog računa, odnosno fiskalne blagajne na prodajnom mjestu.

(3) Obveznik je dužan reklamirani račun izdati sa svim obveznim podacima predviđenim u članku 40 ovog zakona.

Članak 78
(Storniranje reklamiranog prometa)

(1) Pogreške pri reklamiranju prometa preko fiskalnog računa, odnosno fiskalne blagajne mogu se ispraviti storniranjem reklamiranog prometa na tiskanom reklamiranom računu prije davanja zapovijedi fiskalnom računu, odnosno fiskalnoj blagajni za tiskanje reklamiranog računa, odnosno zapovijedi za naplatu.

(2) Pogreškom u reklamiranju prometa, u smislu ovog zakona, ne smatra se storniranje cjelokupnog reklamiranog prometa na tiskanom reklamiranom računu prije zadavanja zapovijedi fiskalnom računu, odnosno fiskalnoj blagajni za isplatu nultog iznosa klijentu, koja je posljedica tiskanje reklamiranog računa bez prometa.

Članak 79
(Pisani reklamirani račun)

(1) U slučaju nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog računa, odnosno fiskalne blagajne na prodajnom mjestu, obveznik je dužan klijentu izdati reklamirani račun pisan rukom u dva primjerka, bez obzira zahtjeva li to klijent.

(2) Obveznik je dužan da najmanje tri godine na prodajnom mjestu čuva drugi primjerak pisanog reklamiranog računa iz stavka 1 ovog članka.

(3) Rok iz stavka 2 ovog članka račun se od prvog idućeg dana od dana izdavanja reklamiranog računa.

(4) Obveznik je dužan svaki pojedinačni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih računa, naknadno registrirati i otiskati odgovarajuće reklamirane račune na fiskalnom računu, odnosno fiskalnoj blagajni u najkraćem mogućem vremenu.

Članak 80
(Čuvanje reklamiranog računa od strane klijenta)

Klijent je dužan tiskani ili pisani reklamirani ra un uzeti i sa uvati u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i pokazati ga na zahtjev ovlaštene osobe inspekcije.

lanak 81 (Isticanje obavijesti)

Obveznik je dužan na vidnom mjestu na prodajnom mjestu istaknuti obavijest o:

- a) obvezi izdavanja tiskanog odnosno pisanog fiskalnog i reklamiranog ra una od strane obveznika;
- b) obvezi uzimanja tiskanog odnosno pisanog fiskalnog i reklamiranog ra una od strane klijenta;
- c) pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda tiskani ili pisani fiskalni ra un;
- d) pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag poslije isplate klijentu ako mu obveznik ne izda tiskani ili pisani reklamirani ra un.

lanak 82 (Plaćanje na temelju fakture)

- (1) Ako klijent plaćanje vrši na temelju fakture, obveznik je dužan u fakturu unijeti redni broj fiskalnog ra una na temelju koga je registriran promet u fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni.
- (2) Obveznik je dužan na prodajnom mjestu držati preslike izdanih faktura iz stavka 1 ovog članka.
- (3) Ostvareni evidentirani promet i reklamirani promet preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalnoj blagajni za koji se plaćanje vrši na temelju fakture, obveznik je dužan iskazivati u knjizi dnevnih izvještaja.

lanak 83 (Tiskanje i čuvanje fiskalnih dokumenata i tiskane kontrolne trake)

- (1) Obveznik je dužan čuvati otiskanu kontrolnu traku jednu fiskalnu godinu, a rok se računa od prvog dana od dana tiskanja kontrolne trake.
- (2) Tiskanje fiskalnih dokumenata vrši se na papiru čija kvaliteta osigurava čuvanje podataka iz fiskalnih dokumenata u roku definiranom propisima koji reguliraju rokove i načine čuvanja ove vrste dokumenata.
- (3) Ovlaštenu proizvodnju, odnosno zastupnik dužan je da u korisnički uputi fiskalnog uređaja odredi minimalnu kvalitetu papira iz stavka 1 ovog članka.
- (4) Obveznik je dužan za tiskanje fiskalnih dokumenata koristiti papir čija je kvaliteta bolja ili jednaka kvaliteti papira iz stavka 2 ovog članka.
- (5) Fiskalni dokumenti, knjiga dnevnih izvještaja i servisne knjižice predstavljaju vjerodostojnu dokumentaciju od značaja za utvrđivanje poreza.

lanak 84 (Postupanje s fiskalnim dokumentima)

- (1) Obveznik je dužan voditi po jednu knjigu dnevnih izvješća za svaki fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu za svaku kalendarsku godinu.
- (2) Obveznik je dužan sastaviti i otiskati dnevno izvješće na kraju rada, minimalno jednom dnevno ukoliko je tog dana ostvario promet.
- (3) Obveznik je dužan da svaki tiskani isjevak dnevnog izvješća registrira i odloži u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom.
- (4) Obveznik je dužan sastaviti i otiskati periodično izvješće na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog razdoblja.
- (5) Obveznik je dužan svaki otiskani isjevak periodičnog izvješća registrirati i odložiti u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom.

Članak 85 (Prijenos podataka pomoću terminala)

- (1) Registrirani proizvođač, odnosno zastupnik je dužan zaključiti ugovor s operatorom telekomunikacija koji će osigurati GPRS mrežu na lokaciji obveznika. Obveznik će zaključiti ugovor s operatorom telekomunikacija koji će obvezniku osigurati pretplatničku karticu koja podrazumijeva korištenje GPRS i drugih usluga za prijenos podataka između terminala i servera PU.
- (2) Obveznik je dužan ispravan terminal držati stalno priključen na ispravan fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu preko prvog porta terminala i odgovarajućeg porta fiskalnog uređaja.
- (3) Obveznik je dužan osigurati očitavanje podataka iz fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne pomoću terminala i prijenos očitanih podataka iz fiskalne memorije na serveru PU, sukladno uputi ovlaštenog proizvođača, odnosno zastupnika, a na temelju zapovjedi koje zadaje server PU.

DIO OSMI – SERVISIRANJE FISKALNOG SUSTAVA

Članak 86 (Servisiranje fiskalnog sustava)

- (1) Servisiranjem fiskalnog sustava smatraju se tehnički pregled, odnosno radnje na hardveru ili softveru fiskalnog proizvoda s ciljem osiguravanja tehničke ispravnosti i funkcionalnosti fiskalnog proizvoda.
- (2) Tehnički potporom, u smislu ovog zakona, smatraju se radnje koje obavlja ovlašteno servisno poduzeće obveznika za korištenje fiskalnog proizvoda sukladno ovom zakonu i ostalim propisima.
- (3) Ovlašteno proizvođač, odnosno zastupnik ugovorom daje i ukida ovlast servisnu za servisiranje fiskalnih sustava i pružanju tehničke potpore obvezniku za korištenje fiskalnog proizvoda.
- (4) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši se na zahtjev obveznika.

- (5) Servisiranje fiskalnog proizvoda vrši samo ovlašteni servis.
- (6) Ovlašteni servis dužan je servisirati fiskalni proizvod ili na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu.
- (7) Ovlašteni servis dužan je nakon svake servisne intervencije sve podatke o intervenciji evidentirati u pisanoj i elektroničkoj servisnoj knjižici, te ažurirane servisne knjižice u elektroničkoj formi na zahtjev PU, proizvođača i ovlaštenog proizvođača, odnosno zastupnika redovito dostavljati PU, proizvođaču i ovlaštenom proizvođaču, odnosno zastupniku.
- (8) Ugovor kojim ovlašteni proizvođač daje ovlast servisu iz stavka 3 ovog članka, između ostalog, sadržavati odredbe o:
- a) načinu primopredaje fiskalnih sustava pri prvoj isporuci;
  - b) isporuci SIM kartica za terminale;
  - c) načinu vođenja dokumentacije.
- (9) Neispravnost bilo kojeg dijela fiskalnog sustava rezultira neispravnošću u fiskalnom sustavu u kome se pojedinačni dio fiskalnog sustava nalazi.
- (10) Obveznik ne smije poduzimati nikakve radnje na neispravnom fiskalnom uređaju i dužan je odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, obavijestiti ovlaštenog servisa.
- (11) Ovlašteni servis je dužan pismeno obavijestiti PU o svim slučajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda.
- (12) Ovlašteni servis je dužan da servisiranje fiskalnog proizvoda izvrši u roku od dva dana od dana dostavljanja zahtjeva za servisiranje.
- (13) Obveznik je dužan da minimalno jednom godišnje zahtijeva, a ovlašteni servis da obavi tehnički pregled na fiskaliziranom fiskalnom sustavu.

Članak 87

(Dosje, servisna knjižica i servisiranje fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne)

- (1) Ovlašteni servis dužan je sastaviti i izdati dosje fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne i izdati servisnu knjižicu fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne za svaku uređaj koji servisira prema ugovoru iz članka 86 stavka 3 ovog zakona.
- (2) Obveznik je dužan servisnu knjižicu fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne izdati uz fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu na koju se odnosi.
- (3) Ovlašteni servis dužan je u dosje fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne i servisnu knjižicu fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, upisati podatke o svakom servisu fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, kao i druge podatke, kao što su:
- a) naziv obveznika;
  - b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se registrira promet preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne koja je predana na servisiranje;
  - c) JIB;
  - d) IBFU;
  - e) vrijeme početka servisa;

- f) vrijeme kraja servisa;
- g) vrsta servisa;
- h) stanje servisne plombe;
- i) stanje programske plombe;
- j) stanje fiskalne plombe;
- k) stanje broja a rednih brojeva: servisa, reseta, promjene poreznih stopa, fiskalnog ra una, reklamiranog ra una, dnevnog izvješ a;
- l) specifikacija izvršenih radova;
- m) potvrda o ispravnosti fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne poslije obavljenog servisa;
- n) podatci o osobi koja je zahtijevala servisiranje fiskalnog ure aja.

(4) Ovlašteni serviser dužan je prilikom servisiranja fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, u fiskalnu memoriju upisati vrstu servisa, kao i vrijeme po etka i kraja servisa fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

(5) Neispravnost fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne podrazumijeva samo onu neispravnost koja je upisana i u servisnu knjižicu fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne i u fiskalnu memoriju fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

(6) Ovlašteni serviser e servisirati fiskalni ure aj, odnosno fiskalne blagajne na prodajnom mjestu samo u slu aju kada ne postoji potreba za skidanjem ni programske ni fiskalne plombe.

(7) Ovlašteni serviser dužan je, poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na fiskalnom ure aju, odnosno fiskalnoj blagajni, staviti novu servisnu plombu na fiskalni ure aj, odnosno fiskalnu blagajnu i u servisnu knjižicu fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne upisati kod te servisne plombe.

(8) Obveznik je dužan instalirati novi fiskalni sustav:

- a) ako na prodajnom mjestu nema drugi ispravan fiskalni sustav;
- b) i ako zbog neispravnosti fiskalnog sustava nije registrirao promet preko fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne dulje od 15 radnih dana ukupno tijekom kalendarske godine.

lanak 88

(Resetiranje fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne)

(1) Podatci u operativnoj memoriji fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne mogu se resetirati samo na na in propisan odredbama lanka 12 ovog zakona.

(2) Reset radi deblokade softvera bez brisanja sadržaja operativne memorije, podataka o ostvarenom evidentiranom prometu i ostvarenom reklamiranom prometu, ili baze artikala, ne smatra se neispravnost u fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

(3) Reset iz stavka 2 ovog lanka može obaviti i obveznik.

(4) Reseti kojima se briše cjelokupni sadržaj operativne memorije, brisanje podataka o ostvarenom evidentiranom i ostvarenom reklamiranom prometu, i brisanje baze artikala u operativnoj memoriji, predstavljaju neispravnost fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne.

(5) Resete iz stavka 4 ovog lanka obavlja isklju ivo ovlašteni servis odnosno serviser.

(6) U slučaju vršenja neovlaštenih reseta, PU u postupku kontrole osigurava dokaz o neovlaštenom resetu putem vještačenja.

(7) Ukoliko se, na temelju provedenog vještačenja, utvrdi da je izvršen neovlašten reset fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne, troškove vještačenja u slučaju iz stavka 6 ovog članka snosi obveznik.

Članak 89 (Evidencija o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima)

(1) Ovlaštenu proizvodnju dužan je voditi evidenciju o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima.

(2) Ovlaštenu servis dužan je voditi evidenciju o ovlaštenim serviserima.

(3) Ovlaštenu proizvodnju ili ovlaštenu zastupnik dužan je u roku od tri dana nakon izdavanja ovlasti ovlaštenom servisu, odnosno ovlaštenom serviseru, dostavi PU podatke iz evidencije iz stavaka 1 i 2 ovog članka.

(4) U slučaju prestanka rada ili ukidanja ovlasti servisu od strane proizvodnje, proizvodnja je dužan osigurati ili ovlastiti drugi servis za sve obveznike koji su imali ugovor o servisiranju i pružanju tehničke potpore sa servisom koji je prestao s radom ili mu je oduzeta ovlast.

(5) Ovlaštenu proizvodnju ili ovlaštenu zastupnik je dužan pismeno obavijestiti PU i obveznika o gubitku ili ukidanju ovlasti servisu, kao i davanju ovlasti novom servisu, u roku od tri dana od davanja ovlasti novom servisu.

Članak 90 (Dosje, servisna knjižica i servisiranje terminala)

(1) Ovlaštenu servis dužan je sastaviti i uvati dosje terminala i izdati servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira sukladno zakonu i ugovoru.

(2) Obveznik je dužan servisnu knjižicu terminala uvati uz terminal na koji se ta servisna knjižica odnosi.

(3) Ovlaštenu serviser dužan je u dosje terminala i servisnu knjižicu terminala upisati podatke o servisiranju terminala, kao i druge podatke, kao što su:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se nalazi fiskalni uređaj, odnosno fiskalna blagajna povezana s terminalom koji je predmet servisiranja;
- c) JIB;
- d) IBFU;
- e) vrijeme početka servisa;
- f) vrijeme kraja servisa;
- g) vrsta servisa;
- h) stanje servisne plombe;
- i) stanje programske plombe;
- j) specifikacija izvršenih radova;
- k) potvrda o ispravnosti terminala poslije servisiranja;
- l) podaci o osobi koja je zahtijevala servisiranje terminala.

(4) Neispravnost terminala jeste samo neispravnost koja je upisana u servisnu knjižicu terminala.

(5) Ovlašteni servis će servisirati terminal na prodajnom mjestu samo u slučaju kada ne postoji potreba za skidanjem programske plombe.

(6) Ovlašteni serviser dužan je poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala upiše kod nove servisne plombe.

Članak 91 **(Dosje, servisna knjižica i servisiranje softvera)**

(1) Ovlašteni servis dužan je sastaviti i uvrstiti dosje softvera i izdati servisnu knjižicu softvera za svaki softver koji servisira sukladno zakonu i ugovoru.

(2) Obveznik je dužan servisnu knjižicu softvera uvrstiti uz nadređeno računalo sa softverom na koji se ta servisna knjižica odnosi.

(3) Ovlašteni serviser dužan je u dosje softvera aplikacije i servisnu knjižicu softvera upisati podatke o servisu, kao i druge podatke, kao što su:

- a) naziv obveznika;
- b) naziv i adresa prodajnog mjesta gdje se nalazi fiskalni uređaj, odnosno fiskalna blagajna povezana s nadređenim računalom sa softverom koji je predmet servisa;
- c) JIB;
- d) IBFU;
- e) vrijeme početka servisa;
- f) vrijeme kraja servisa;
- g) vrsta servisa;
- h) specifikacija izvršenih radova;
- i) potvrda o ispravnosti softvera; i
- j) podatci o osobi koja je zahtijevala servisiranje softvera.

(4) Neispravnost softvera jeste samo neispravnost koja je upisana u servisnu knjižicu softvera.

DIO DEVETI – SUSTAV KONTROLE U PROVEDBI OVOG ZAKONA

Članak 92 **(Nadzor nad provedbom ovog zakona)**

(1) U primjeni ovog zakona obavlja se kontrola i to kako slijedi:

- a) kontrola fiskalnih sustava;
- b) kontrola evidentiranja prometa putem fiskalnih sustava;
- c) kontrola ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera.

(2) Kontrolu iz prethodnog stavka vrši PU.

(3) Pravilnikom se može detaljnije propisati način i oblik kontrole, a osobito:

- a) kontrola tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog proizvoda;

- b) kontrola evidentiranja prometa preko fiskalnog sustava;
- c) kontrola fiskalnih sustava prilikom servisiranja;
- d) kontrola rada ovlaštenih servisa i ovlaštenih servisera.

lanak 93

(Kontrola tehni kih i funkcionalnih karakteristika fiskalnog proizvoda)

(1) Kontrola tehni kih i funkcionalnih karakteristika fiskalnih proizvoda ovlaštenih proizvo a a vrši se:

- a) na temelju godišnjeg plana kontrole;
- b) na zahtjev PU;
- c) na zahtjev ovlaštenog servisa.

(2) Ako PU u postupku kontrole utvrdi da odre eni tip fiskalnog proizvoda ne odgovara karakteristikama iz lanaka od 16 do 38 ovog zakona, rješenjem privremeno zabranjuje daljnje stavljanje u promet i korištenje tog tipa fiskalnog proizvoda i nalaže ovlaštenom proizvo a u, odnosno zastupniku da, u roku koji ne može biti dulji od 15 dana od dana prijama rješenja o privremenoj zabrani stavljanja u promet konkretnog tipa fiskalnog proizvoda:

- a) utvr ene nedostatke otkloni kod svih fiskalnih proizvoda tog tipa stavljenih u promet, kod kojih se utvrdi postojanje takvog nedostataka, ili
- b) obvezniku, o svom trošku, zamijeni fiskalni proizvod s nedostatkom novim fiskalnim proizvodom odgovaraju eg i odobrenog tipa.

(3) Protiv rješenja iz stavka 2 ovog lanka obveznik ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana nakon prijama rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(4) Ovlašteni proizvo a , odnosno zastupnik dužan je:

- a) pismeno obavijestiti sve svoje ovlaštene servise o utvr enim nedostacima na odre enom tipu fiskalnog proizvoda, u roku od tri dana od dana prijama rješenja iz stavka 2 ovog lanka,
- b) naložiti svojim ovlaštenim servisima da, najkasnije u roku od tri dana nakon prijama obavijesti, sastave popis fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom i o tome u istom roku dostave popis ovlaštenom proizvo a u, odnosno zastupniku.

(5) Ovlašteni proizvo a , odnosno zastupnik dužan je najkasnije u roku od sedam dana nakon prijama popisa iz stavka 4 ovog lanka, sastaviti izvješ e o izvršenju naloga iz stavka 2 ovog lanka s popisom fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom i dostaviti ga Direkciji i PU.

(6) PU je dužna da odmah, a najkasnije u roku od pet dana nakon isteka roka iz stavka 2 ovog lanka, donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog proizvoda s njegovom servisnom knjižicom ako na tom fiskalnom proizvodu nisu otklonjeni nedostaci odnosno nije izvršena njihova zamjena novim proizvodom.

(7) Protiv rješenja iz stavka 6 ovog lanka obveznik ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana od dana dostavljanja rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(8) Ako ovlašteni proizvo a , odnosno zastupnik u roku iz stavka 2 ovog lanka ne otkloni utvr ene nedostatke na fiskalnom proizvodu ili ne izvrši njegovu zamjenu fiskalnim proizvodom koji ima sve

karakteristike zahtijevane ovim zakonom, PU e preko Povjerenstva predložiti ravnatelju ukidanje odobrenja za konkretan tip fiskalnog sustava.

(9) Ako iznos sredstava osiguranja iz aktiviranog sredstva osiguranja nije dovoljan za naknadu troškova nabave novog fiskalnog proizvoda u cijelosti, obvezniku se ispla uje razmjeran dio naknade troškova.

lanak 94 **(Kontrola registriranja prometa preko fiskalnog sustava)**

(1) PU vrši kontrolu registriranja prometa preko fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, kontrolu servisne, programske i fiskalne plombe fiskalne blagajne, prijenos podataka preko terminala, kontrolu servisne i programske plombe terminala i kontrolu softvera odnosno softverske aplikacije u primjeni.

(2) Obveznik je dužan na zahtjev ovlaštene osobe PU otiskati bazu artikala, presjek stanja i periodi no izvješ e za zahtijevano razdoblje.

(3) Obveznik je dužan na zahtjev ovlaštene osobe tržišne inspekcije otiskati bazu artikala fiskalne blagajne.

(4) Ako softver fiskalnog ure aja, odnosno softver za nadre eno ra unalo preko koga se daju zapovijedi fiskalnom ure aju preko porta fiskalne blagajne, omogu uje vo enje i uvanje drugih podataka, koji nisu definirani u fiskalnim dokumentima, obveznik je dužan u initi ih dostupnim PU, na njezin zahtjev, u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka.

(5) Ovlaštenu proizvo a , odnosno zastupnik dužan je za potrebe kontrole registriranja prometa putem fiskalnog ure aja, sastaviti posebnu uputu o na inu uporabe fiskalnog ure aja, softvera fiskalnog ure aja i svim mogu nostima koje dijelovi fiskalnog sustava korisniku stavljaju na raspolaganje, odnosno softvera na nadre enom ra unalu povezanom sa fiskalnim ure ajem, odnosno fiskalnom blagajnom i mogu nostima istog, i da ju dostavi PU, u roku od 30 dana od dana potpisivanja ugovora predvi enog odredbama lanka 52 ovog zakona.

(6) Ovlaštenu proizvo a , odnosno zastupnik dužan je sastaviti novu uputu o na inu uporabe softvera fiskalnog ure aja i svim mogu nostima koje isti stavlja na raspolaganje korisniku, odnosno softvera na nadre enom ra unalu povezanom sa fiskalnim ure ajem i mogu nostima istog, i da ju dostavi PU u roku od pet dana nakon dobivanja odgovaraju eg uvjerenja, u slu aju da vrši izmjenu i dopunu softvera fiskalnog ure aja, odnosno softvera na nadre enom ra unalu koji zadaje zapovijedi fiskalnom ure aju preko porta fiskalnog ure aja.

(7) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da je obveznik sakrio, otu io, uništio ili u inio neupotrebljivim fiskalni ure aj preko kojeg je registrirao promet, zbog ega nije mogu e izvršiti kontrolu registriranja prometa putem fiskalnog ure aja, odnosno drugu kontrolu za koju je PU nadležna, PU rješenjem izri e mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(8) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da obveznik na prodajnom mjestu nema fiskalni ure aj, odnosno da drži nefiskalnu registar blagajnu ili nefiskalizirani fiskalni ure aj, PU donosi rješenje o oduzimanju nefiskaliziranog ure aja i rješenjem izri e mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(9) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da obveznik vrši registriranje prometa korištenjem softvera bez uvjerenja iz lanka 47 ovog zakona, na nadre enom ra unalu preko koga se zadaju zapovijedi nefiskalnom pisa u, nefiskalnom registar ure aju – pisa u, nefiskaliziranom pisa u ili nefiskaliziranom fiskalnom ure aju – pisa u, PU donosi rješenje o oduzimanju pisa a ili ure aja,

terminala, nadre enog ra unala i/ili ostale dodatne opreme, i rješenjem izri e mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(10) Ako PU u postupku kontrole iz stava 1 ovog lanka, utvrdi da obveznik vrši registriranje prometa korištenjem softvera bez uvjerenja iz lanka 47 ovog zakona, na nadre enom ra unalu preko koga se zadaju zapovijedi fiskalnom ure aju preko porta fiskalnog ure aja, PU e rješenjem privremeno oduzeti fiskalni ure aj, terminal, nadre eno ra unalo i ostalu dodatnu opremu radi vješta enja.

(11) Troškove vješta enja u slu aju iz stavka 10 ovog lanka snosi obveznik.

(12) Ako se u postupku vješta enja utvrdi da je obveznik vršio registriranje prometa korištenjem softvera iz stavka 10 ovog lanka, na nadre enom ra unalu preko koga se zadaju zapovijedi fiskalnom ure aju preko porta fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, PU e donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog ure aja, terminala, nadre enog ra unala i ostale dodatne opreme, i rješenjem izri e mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(13) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da obveznik preko fiskaliziranog fiskalnog ure aja ili nefiskaliziranog ure aja izdaje isje ke papirne trake koji imaju izgled fiskalnog ra una, a ti isje ci ne sadrže propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unesene elemente iz lanka 39 ovog zakona, PU e rješenjem izre i mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(14) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da obveznik preko fiskaliziranog fiskalnog ure aja izdaje isje ke papirne trake koji imaju izgled reklamiranog ra una, a ti isje ci ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unesene elemente iz lanka 40 ovog zakona, PU e rješenjem izre i mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(15) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da je obveznik sakrio, ošteti, uništio ili u inio neupotrebljivom kontrolnu traku fiskalnog ure aja na kojoj su zabilježeni podaci o registriranju prometa u okviru obavljanja djelatnosti za koju je zakonom propisano registriranje prometa preko fiskalnog ure aj, a odnosno fiskalne blagajne, prije isteka zakonskog roka za njezino uvanje, PU e rješenjem izre i mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(16) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da je vršen neovlašteni reset fiskalnog ure aja iz lanka 88 ovog zakona, na fiskalnom ure aju preko koga se vrši registriranje prometa, PU e rješenjem privremeno oduzeti fiskalni ure aj, kontrolne trake i servisnu knjižicu fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne radi vješta enja.

(17) Troškove vješta enja u slu aju iz stavka 16 ovog lanka snosi obveznik.

(18) Ako se u postupku vješta enja iz stavka 16 ovog lanka utvrdi da je vršen neovlašteni reset, PU e donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog ure aja i rješenjem izre i mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(19) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da na fiskalnom ure aju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba ošte ena, odnosno da su na fiskalnom ure aju ili terminalu poduzimane radnje koje za cilj imaju izmjenu podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, PU e rješenjem privremeno oduzeti fiskalni ure aj ili terminal sa ošte enom servisnom plombom, kontrolne trake i servisnu knjižicu fiskalnog ure aja ili terminala, radi vješta enja.

(20) Troškove vješta enja u slu aju iz stavka 19 ovog lanka snosi obveznik.

(21) Ako se u postupku iz stavka 19 ovog članka utvrdi da je obveznik poduzimao radnje koje za cilj imaju izmjenu podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu iz stavka 19 ovog članka, PU donosi rješenje o oduzimanju fiskalnog uređaja ili terminala sa oštećenom servisnom plombom i izričito mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(22) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog članka utvrdi da na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili da su na fiskalnom uređaju ili terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softver bez uvjerenja iz članka 47 ovog zakona, ili da su izvršene neovlaštene izmjene na softveru sa uvjerenjem iz članka 47 ovog zakona, PU će donijeti rješenje o privremenom oduzimanju fiskalnog uređaja, terminala, kontrolne trake, servisne knjižice fiskalnog uređaja i terminala, nadređeno mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(23) Troškove vještačenja u slučaju iz stavka 22 ovog članka snosi obveznik.

(24) Ako se u postupku iz stavka 22 ovog članka utvrdi da je obveznik poduzimao radnje koje za cilj imaju izmjenu podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softver bez uvjerenja iz članka 47 ovog zakona, ili da su izvršene neovlaštene izmjene na softveru sa uvjerenjem predviđenim odredbom članka 48 ovog zakona, PU će donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog uređaja, terminala, nadređeno mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(25) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog članka utvrdi da programska i fiskalna plomba fiskalne blagajne nisu zaštićene sukladno ovom zakonu, PU će donijeti rješenje o privremenom oduzimanju fiskalnog uređaja i dostaviti ga tijelu nadležnom za izradu ove vrste plombi, radi vještačenja.

(26) Troškove vještačenja u slučaju iz stavka 25 ovog članka snosi obveznik.

(27) Ako tijelo iz stavka 25 ovog članka da nalaz i mišljenje da programska i fiskalna plomba fiskalne blagajne nisu vjerodostojne, PU će donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog uređaja i izričito mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do 60 dana.

(28) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog članka utvrdi da je onemogućen prijenos podataka iz fiskalnog uređaja putem terminala nadležnoj PU, a fiskalni uređaj i terminal su ispravni, PU će rješenjem izričito mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(29) Ako PU u postupku kontrole iz stavka 1 ovog članka utvrdi da se podatci iz dnevnog izvješća za konkretan dan preuzeti iz baze podataka PU odnosno sastavljani na temelju prenesenih podataka putem terminala od strane obveznika, ne podudaraju s podacima iz dnevnog izvješća za isti dan, uloženo u knjigu dnevnih izvješća, ili za konkretan dan u knjizi nije evidentirano dnevno izvješće ili se dnevno izvješće ne nalazi na kontrolnoj traci fiskalnog uređaja, PU će rješenjem izričito mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju do 60 dana.

(30) Protiv rješenja iz stavaka 10, 16, 19, 22 i 25 ovog članka obveznik ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana od dana prijama rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

(31) U slučaju ajevima iz stavaka 7, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 18, 21, 24, 27 i 29 ovog članka, porezna osnovica utvrđuje se na način propisan zakonom kojim se uređuje porezni postupak.

(32) Pravilnikom iz članka 5 ovog zakona bit će uređeni postupak, uvjeti i način izvršenja mjere oduzimanja predmeta.

Članak 95
(Kontrola fiskalnih proizvoda prilikom servisiranja)

(1) Ovlašteni servis, odnosno ovlašteni serviser dužni su prije po etka servisiranja utvrditi postoji li na fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni i terminalu servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije oštećena, kao i da, ako obveznik koristi softver koji zapovijedi fiskalnom uređaju preko nadređenog računala, utvrde da li je za softver pribavljeno uvjerenje iz članka 47 ovog zakona.

(2) Ako ovlašteni servis, odnosno ovlašteni serviser, prije po etka servisiranja fiskalnog uređaja ili terminala, utvrdi da na fiskalnoj blagajni ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno da su na fiskalnom uređaju i terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, dužan je o tome sastaviti zapisnik i dostaviti ga PU najkasnije u roku od dva dana od dana utvrđenih nepravilnosti, a fiskalnu blagajnu ili terminal s oštećenom servisnom plombom zadržati u servisu.

(3) U slučaju iz stavka 2 ovog članka, PU će rješenjem privremeno oduzeti fiskalni uređaj ili terminal na kome ne postoji odnosno na kome je oštećena servisna plomba, radi vještačenja.

(4) Troškove vještačenja u slučaju iz stavka 3 ovog članka snosi obveznik.

(5) Ako se u postupku vještačenja iz stavka 3 ovog članka utvrdi da je obveznik poduzimao radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu iz stavka 2 ovog članka, PU će donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog uređaja ili terminala sa oštećenom servisnom plombom i izreći mjeru zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(6) Ako ovlašteni servis, odnosno ovlašteni serviser prije po etka servisiranja fiskalne blagajne ili terminala u prodajnom objektu, utvrdi da na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, ili da su na fiskalnom uređaju ili terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu i reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softver bez uvjerenja pribavljenog sukladno odredbama članka 47 ovog zakona, ili da su vršene neovlaštene izmjene na softveru s uvjerenjem iz članka 47 ovog zakona, dužan je bez odlaganja pozvati PU i sačekati dolazak ovlaštene osobe PU.

(7) U slučaju iz stavka 6 ovog članka, PU će rješenjem privremeno oduzeti fiskalni uređaj, terminal, nadređeno računalo sa softverom i ostalu dodatnu opremu radi vještačenja.

(8) Troškove vještačenja u slučaju iz stavka 7 ovog članka snosi obveznik.

(9) Ako se u postupku vještačenja iz stavka 7 ovog članka utvrdi da su poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softver bez uvjerenja pribavljenog sukladno odredbama članka 47 ovog zakona, ili da su vršene neovlaštene izmjene na softveru s uvjerenjem iz članka 47 ovog zakona, PU će donijeti rješenje o oduzimanju fiskalnog uređaja, terminala, nadređenog računala sa softverom i ostale dodatne opreme i izreći mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti obveznika u trajanju do 60 dana.

(10) Protiv rješenja PU iz ovog članka, obveznik ima pravo izjaviti žalbu u roku od 15 dana nakon prijama rješenja, s tim što žalba ne zadržava izvršenje rješenja.

lanak 96
(Kontrola rada ovlaštenih servisa)

- (1) Kontrolu rada ovlaštenih servisa vrši PU, na temelju isprava predviđenih lankom 45 ovog zakona.
- (2) Ako PU u postupku kontrole utvrdi da ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik nije organizirao servisnu mrežu u obujmu, kadrovski i tehnički sukladno organizaciji servisne mreže iz lanka 45 ovog zakona sastavlja o tome zapisnik i dostavlja ga Povjerenstvu.
- (3) U slučaju iz stavka 2 ovog lanka, Povjerenstvo zahtjeva pismeno obrazloženje od ovlaštenog proizvođača, odnosno zastupnika, poslije kojeg razmatranja može odobriti ovlaštenom proizvođaču, odnosno zastupniku da organizira servisnu mrežu u smanjenom obujmu od obujma servisne mreže kako je predviđeno odredbama lanka 45 ovog zakona.
- (4) Ako Povjerenstvo odobri ovlaštenom proizvođaču, odnosno zastupniku smanjenje obujma servisne mreže iz lanka 45 ovog zakona, ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan informaciju o organizaciji nove odnosno prilagođene servisne mreže dostaviti PU u roku od osam dana nakon prijama odluke Povjerenstva.
- (5) U slučaju da je obveznik kažnjen na temelju činjenice da nema na raspolaganju fiskalni uređaj koji mu u svemu omogućuje ponašanje sukladno ovom zakonu iz razloga što ovlašteni servis odnosno serviser nije izvršio servis u najbržem mogućem odnosno opravdanom roku, PU će sastaviti zapisnik i isti dostaviti Povjerenstvu.
- (6) U slučaju da Povjerenstvo utvrdi da je ovlašteni servis odnosno serviser neopravdano odugovlađivao sa servisom i time prouzrokovao štetu obvezniku, naložit će ovlaštenom proizvođaču, odnosno zastupniku da postupi sukladno pravilima kontrole servisa.

lanak 97
(Kontrola rada ovlaštenih servisa od strane proizvođača, odnosno zastupnika)

- (1) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik dužan je vršiti kontrolu rada servisa ovlaštenih sukladno odredbama lanka 86 ovog zakona.
- (2) Ako ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik tijekom kontrole iz stavka 1 ovog lanka utvrdi da ovlašteni servis ne postupa sukladno odredbama ovog zakona, dužan je ovlaštenom servisu oduzeti ovlast iz lanka 86 ovog zakona, u roku od osam dana nakon utvrđene nepravilnosti.
- (3) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan, na zahtjev PU, postupiti na način iz stavka 2 ovog lanka i kada PU u postupku kontrole utvrdi da ovlašteni servis ne postupa sukladno odredbama ovog zakona.
- (4) O oduzimanju ovlasti iz stavaka 2 i 3 ovog lanka, ovlašteni proizvođač odnosno zastupnik će obavijestiti Povjerenstvo, PU i obveznika najkasnije u roku od tri dana nakon oduzimanja ovlasti.
- (5) Ovlašteni proizvođač, odnosno zastupnik je dužan u roku od osam dana od dana ukidanja ovlasti iz stavaka 2 i 3 ovog lanka, obvezniku osigurati drugi ovlašteni servis.
- (6) Ako ovlašteni proizvođač ne postupi kako je predviđeno odredbom stavka 5 ovog lanka, Povjerenstvo će pokrenuti postupak za brisanje registracije proizvođača, odnosno zastupnika iz registra ovlaštenih proizvođača, odnosno zastupnika o čemu se isti pismeno obavještuje.

DIO DESETI – NADZOR NAD PROVEDBOM OVOG ZAKONA I PODZAKONSKI AKTI

Članak 98 (Nadzor)

- (1) Nadzor nad provedbom odredaba ovog zakona vrši Direkcija.
- (2) Inspekcijski nadzor nad provedbom odredbi ovog zakona vrši PU.
- (3) PU prilikom vršenja nadzora postupa sukladno Zakonu o Poreznoj upravi Br 100 ko distrikta BiH.

Članak 99 (Donošenje pravilnika)

(1) Ravnatelj Direkcije, uz prethodno pribavljeno mišljenje Povjerenstva, a uz suglasnost Vlade, donosi pravilnik kojim se bliže uređuju pitanja:

- a) vrste fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda, odnosno dijelova fiskalnog sustava;
- b) tehničkih i funkcionalnih karakteristika fiskalnih uređaja i fiskalnih proizvoda;
- c) načina realizacije fiskalnih sustava;
- d) tehničkih i funkcionalnih karakteristika terminala;
- e) funkcionalnih karakteristika softvera;
- f) sadržaja knjige evidencije registriranih proizvođača, odnosno zastupnika i odobrenja za fiskalne proizvode i fiskalne sustave;
- g) oblika i vrsta plombi;
- h) izgleda i sadržaja formulara za evidentiranje proizvođača, odnosno zastupnika;
- i) sadržaja javnog poziva;
- j) izgleda i sadržaja formulara i načina ispitivanja uzorka tipa fiskalnih uređaja i ostalih dijelova fiskalnog sustava;
- k) izgleda i sadržaja formulara i načina ispitivanja uzorka terminala;
- l) izgleda i sadržaja formulara i načina ispitivanja uzorka tipa softvera;
- m) sadržaja ugovora između Direkcije i registriranog proizvođača, odnosno zastupnika.

(2) Ravnatelj Direkcije, uz prethodno pribavljeno mišljenje Povjerenstva, a uz suglasnost Vlade, bliže uređuje pravilnikom:

- a) izgled fiskalnih dokumenata, značenje pojedinih podataka sadržanih u fiskalnim dokumentima i konture fiskalnog loga;
- b) sadržaj evidencije rješenja o fiskalizaciji;
- c) sadržaj zahtjeva za inicijalnu fiskalizaciju;
- d) sadržaj zapisnika o uništavanju fiskalnog modula;
- e) sadržaj zahtjeva za zamjenu fiskalnog modula;
- f) sadržaj zahtjeva za naknadnu fiskalizaciju zbog servisiranja;
- g) sadržaj zahtjeva za promjenu lokacije prodajnog mjesta;

- h) sadržaj zahtjeva za brisanje obveznika iz registra fiskaliziranih fiskalnih sustava zbog prestanka obavljanja djelatnosti obveznika;
- i) sadržaj pisanog fiskalnog računa i na njegovog izdavanja;
- j) sadržaj pisanog reklamiranog računa i na njegovog izdavanja;
- k) izgled i sadržaj obavijesti;
- l) sadržaj i vojenice knjige dnevnih izvješća;
- m) izgled, sadržaj i na in vojenica dosjea i servisne knjižice fiskalnog uređaja, fiskalne blagajne odnosno dijelova fiskalnog sustava;
- n) sadržaj evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima;
- o) na in oznaka avanja, izgled i sadržaj oznake PU;
- p) druga pitanja u svezi s uinkovitim provedbom ovog zakona i pravilnika.

DIO JEDANAESTI – PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 100 (Prekršaji obveznika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2 000 KM do 15 000 KM kaznit će se za prekršaj obveznik, pravna osoba ako:

- a) ne vrši registraciju svakog pojedinačnog prometa preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne i prijenos podataka preko terminala do servera PU, a u slučaju da koristi nadređeno računalo, ne daje zapovijedi fiskalnom uređaju, odnosno fiskalnoj blagajni putem softvera (članak 5);
- b) otpo ne obavljanje djelatnosti prometa robe, odnosno pružanja usluga, prije nabave fiskalnog sustava i fiskalizacije fiskalnog uređaja, njegovog povezivanja s terminalom i stavljanja u rad na prodajnom mjestu; ili prije fiskalizacije fiskalnog računa ili fiskalne registar blagajne – računa, njegovog povezivanja s terminalom i nadređenim računalom sa softverom odnosno softverskom aplikacijom i stavljanja u rad na prodajnom mjestu; ako nabavi fiskalni sustav bez odobrenja iz članka 44 ovog zakona; ne zaključi ugovor s ovlaštenim servisom o servisiranju i tehničkoj potpori za korištenje nabavljenog fiskalnog sustava (članak 61);
- c) u zahtjevu za fiskalizaciju fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne definira naziv i adresu prodajnog mjesta tako da oni ne odgovaraju nazivu i adresi prodajnog mjesta na kome obveznik registrira promet preko fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne ili nazivu i adresi mjesta na kome je obveznik registrirao svoju djelatnost (članak 62);
- d) preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za zamjenu fiskalnog modula; i ako u propisanom roku ne preuzme fiskalizirani fiskalni uređaj (članak 62);
- e) rješenje o fiskalizaciji ne traži uz fiskalnu blagajnu na koju se odnosi (članak 63);
- f) prilikom nabave fiskalnog sustava preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za inicijalnu fiskalizaciju fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne; i ako u propisanom roku ne preuzme fiskalizirani fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu (članak 64);
- g) fiskalni uređaj, odnosno fiskalnu blagajnu prije preuzimanja podataka iz fiskalne memorije neposredno ne isporuči ovlaštenom servisu (članak 65);
- h) u propisanom roku prije promjene naziva ili adrese prodajnog mjesta preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za promjenu naziva i adrese prodajnog mjesta (članak 69);

- i) preko ovlaštenog servisa ne podnese PU zahtjev za brisanje obveznika iz registra obveznika fiskalizacije zbog prestanka obavljanja djelatnosti (lanak 70);
- j) pismeno ne obavijesti PU o prestanku registriranja prometa preko fiskalne blagajne, u roku od tri dana od dana kra e, odnosno ošte enja ili uništenja fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne zbog više sile; ako zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijama zapisnika; ako u slu aju kra e fiskalnog ure aja, u roku od osam dana od dana kra e ne otpo ne registriranje prometa preko novog fiskalnog ure aja i prijenos podataka pomo u terminala; i ako u slu aju ošte enja ili uništenja fiskalnog ure aja zbog više sile, u roku od osam dana od dana nastavka obavljanja djelatnosti poslije više sile, ne otpo ne registriranje prometa preko novog fiskalnog ure aja i prijenos podataka pomo u terminala (lanak 71.);
- k) u bazu artikala ne unese jednozna no i nedvojbeno identificiran cjelokupan asortiman artikala sa kojima je zaduženo prodajno mjesto; i ako u bazi artikala svakom artiklu ne dodijeli oznaku porezne stope sukladno lanku 13 ovog zakona (lanak 72);
- l) klijentu ne izda fiskalni ra un otiskan na fiskalnom ure aju, odnosno fiskalnoj blagajni preko koje je evidentiran promet, bez obzira zahtjeva li to klijent, u slu aju postojanja bar jedne ispravne fiskalne blagajne na prodajnom mjestu; i ako fiskalni ra un ne izda sa svim obveznim podacima (lanak 73);
- m) klijentu ne izda fiskalni ra un pisan rukom u dva primjerka, bez obzira zahtjeva li to klijent, u svim slu ajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog ure aja na prodajnom mjestu; ako najmanje tri godine na prodajnom mjestu ne uva drugi primjerak pisanog fiskalnog ra una; i ako svaki pojedina ni ostvareni evidentirani promet iz pisanih fiskalnih ra una, naknadno ne registrira i ne otiska odgovaraju e tiskane fiskalne ra une na fiskalnom ure aju u najkra em mogu em vremenu (lanak 75);
- n) klijentu izda reklamirani ra un iako se kupljena roba ne reklamira ili ne vra a ili se na drugi na in ne vrši reklamacija robe prije izdavanja fiskalnog ra una; ako klijentu ne izda reklamirani ra un otiskan na fiskalnom ure aju preko kojeg je reklamiran promet, bez obzira zahtjeva li to klijent, u slu aju postojanja bar jednog ispravnog fiskalnog ure aja na prodajnom mjestu; i ako reklamirani ra un ne izda sa svim obveznim podacima (lanak 77);
- o) klijentu ne izda reklamirani ra un pisan rukom u dva primjerka, bez obzira zahtjeva li to klijent, u svim slu ajevima nepostojanja bar jednog ispravnog fiskalnog ure aja odnosno blagajne na prodajnom mjestu; ako najmanje tri godine na prodajnom mjestu ne uva drugi primjerak pisanog reklamiranog ra una; i ako svaki pojedina ni ostvareni reklamirani promet iz pisanih reklamiranih ra una, naknadno ne registrira i ne otiska odgovaraju e tiskane reklamirane ra une na fiskalnom ure aju u najkra em mogu em vremenu (lanak 79);
- p) na vidnom mjestu na prodajnom mjestu ne istakne obavijest o obvezi izdavanja tiskanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog ra una od strane obveznika, o obvezi uzimanja tiskanog i pisanog fiskalnog i reklamiranog ra una od strane klijenta, o pravu klijenta da kupljenu robu, odnosno izvršene usluge ne plati obvezniku ako mu obveznik ne izda tiskani ili pisani fiskalni ra un i o pravu klijenta da reklamiranu robu uzme natrag poslije isplate klijentu ako mu obveznik ne izda tiskani ili pisani reklamirani ra un (lanak 81);
- q) klijentu koji pla anje vrši na temelju fakture, u fakturu ne unese redni broj fiskalnog ra una na temelju kojeg je registriran promet u fiskalnom ure aju i na prodajnom mjestu ne drži preslike izdanih faktura; ako ostvaren evidentiran promet i reklamiran promet preko fiskalnog ure aja za koji se pla anje vrši na temelju fakture, ne iskazuje u knjizi dnevnih izvješ a (lanak 82);
- r) najmanje jednu godinu ne uva otiskanu kontrolnu traku; ako tiskanje fiskalnih dokumenata na papirnoj traci za isje ke i na kontrolnoj papirnoj traci vrši na papiru iji kvaliteta ne osigurava itanje podataka iz fiskalnih dokumenata u propisanom roku; i ako za tiskanje fiskalnih dokumenata ne koristi papir ija je kvaliteta bolja ili jednaka minimalnoj kvaliteti papira kako je propisana odnosno odre ena od proizvo a a (lanak 83);
- s) ne vodi po jednu knjigu dnevnih izvješ a za svaki fiskalni ure aj u svakoj kalendarskoj godini; najmanje jednu godinu na prodajnom mjestu ne uva knjigu dnevnih izvješ a i isje ke fiskalnih

- dokumenata odložene u njoj; ako ne sastavi i ne otiska dnevno izvješće na kraju rada, jednom dnevno; ako svaki otiskani isjeak dnevnog izvješća ne registrira i ne odloži u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom; ako ne sastavi i ne otiska periodično izvješće na kraju rada, posljednjeg dana svakog poreznog razdoblja; i ako svaki otiskani isjeak periodičnog izvješća ne registrira i ne odloži u knjigu dnevnih izvješća kronološkim redom (članak 84);
- t) ne zaključi i ugovor s telekomunikacijskim operaterom koji osigurava GPRS mrežu za prijenos podataka izmeđuterminala i servera PU; ako ispravan terminal ne drži stalno priključen na ispravan fiskalni uređaj preko prvog porta terminala i odgovarajućeg porta fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne; ako ne osigura otavanje podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala i prijenos otitanih podataka ka serveru PU, sukladno uputi ovlaštenog proizvođača, a na temelju zapovjedi koje zadaje server PU (članak 85);
- u) poduzima radnje na neispravnom fiskalnom proizvodu i odmah, a najkasnije u roku od 24 sata, ne obavijesti ovlašteni servis (članak 86);
- v) servisnu knjižicu fiskalnog uređaja ne uva uz fiskalni uređaj na koji se odnosi; ako ne instalira novi fiskalni sustav, ako na prodajnom mjestu nema drugi ispravan fiskalni sustav i ako zbog neispravnosti fiskalnog sustava nije registrirao promet preko fiskalnog uređaja dulje od 15 radnih dana ukupno tijekom kalendarske godine (članak 87);
- w) servisnu knjižicu terminala ne uva uz terminal na koji se odnosi (članak 90);
- x) servisnu knjižicu softvera ne uva uz nadređeno računalo sa softverom na koji se odnosi (članak 91);
- y) na zahtjev ovlaštene osobe PU ne otiska bazu artikala, presjek stanja i periodično izvješće za određeno razdoblje (članak 94);
- z) ako ne u ini dostupnim na zahtjev PU druge podatke, koji nisu definirani u fiskalnim dokumentima (vo enje zaliha robe, robno-materijalno i financijsko knjigovodstvo i dr.), a nije vo enje i uvanje omoguđuje softver fiskalnog uređaja, odnosno softver za nadređeno računalo preko koga se zadaju zapovijedi fiskalnoj blagajni preko porta fiskalnog uređaja (članak 94);
- aa) ako sakrije, otuđi, uništi ili u ini neupotreblijivom fiskalnu blagajnu preko koje je registrirao promet, zbog ega nije moguće izvršiti poreznu kontrolu (članak 94);
- bb) ako drži nefiskalnu registar blagajnu ili nefiskalizirani fiskalni uređaj (članak 94);
- cc) ako vrši registriranje prometa korištenjem softvera bez uvjerenja o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama, na nadređenom računalu preko koga se zadaju zapovijedi nefiskalnom pisaču, nefiskalnoj registar blagajni – pisaču, nefiskaliziranom fiskalnom pisaču ili nefiskaliziranom fiskalnom uređaju – pisaču (članak 94);
- dd) ako vrši registriranje prometa korištenjem softvera bez uvjerenja, na nadređenom računalu preko koga se zadaju zapovijedi fiskalnom uređaju preko porta fiskalnog uređaja odnosno fiskalne blagajne (članak 94);
- ee) ako preko fiskaliziranog fiskalnog uređaja blagajne izdaje isjeke papirne trake koji imaju izgled fiskalnog računa, a ti isjeci ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unesene elemente (članak 94);
- ff) ako preko fiskaliziranog fiskalnog uređaja izdaje isjeke papirne trake koji imaju izgled reklamiranog računa, a ti isjeci ne sadrže sve propisane elemente, odnosno sadrže pogrešno unesene elemente (članak 94);
- gg) ako sakrije, ošteti, uništi ili u ini neupotreblijivom kontrolnu traku fiskalnog uređaja na kome su zabilježeni podatci o registriranju prometa u okviru obavljanja djelatnosti za koju je zakonom propisano registriranje prometa preko fiskalnog uređaja, prije isteka zakonskog roka za njezino uvanje (članak 94);
- hh) ako vrši neovlaštene resete fiskalnog uređaja, na fiskalnom uređaju preko koga se vrši registriranje prometa (članak 94);
- ii) ako na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba oštećena, odnosno ako su na fiskalnom uređaju ili terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu; na fiskalnom uređaju ili terminalu nema servisne

plombe ili je servisna plomba oštećena, ili ako su na fiskalnom uređaju ili terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili ako obveznik koristi softver bez uvjerenja ili ako je izvršio neovlaštene izmjene na softveru (članak 94);

- jj) ako programska i fiskalna plomba fiskalnog uređaja, odnosno fiskalne blagajne ne sadrže sve vrste zaštite (članak 94);
- kk) ako onemogući prijenos podataka iz fiskalnog uređaja pomoću terminala, a fiskalni uređaji i terminali su ispravni; i ako se podatci iz dnevnog izvješća za konkretan dan otiskani iz baze podataka PU sastavljeni na temelju prenesenih podataka putem terminala, ne slažu s podacima iz dnevnog izvješća za isti dan, uloženo u knjigu dnevnog izvješća, ili za konkretan dan u knjizi nije evidentirano dnevno izvješće ili se dnevno izvješće ne nalazi na kontrolnoj traci fiskalnog uređaja (članak 94);
- ll) na zahtjev ovlaštene osobe tržišne inspekcije, ne otiska bazu unesenih artikala (članak 94);
- mm) na fiskalnom uređaju odnosno fiskalnoj blagajni ili terminalu poduzima radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu i reklamiranom prometu; ako na fiskalnoj blagajni ili terminalu poduzima radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili koristi softver bez uvjerenja iz članka 47 ovog zakona ili vrši neovlaštene izmjene u softveru s uvjerenjem pribavljenim sukladno odredbama članka 47 ovog zakona (članak 95).

(2) Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka kaznit će se odgovorna osoba u pravnoj osobi novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 3 000 KM.

(3) Za prekršaj iz stavka 1 ovog članka kaznit će se obveznik, poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500 KM do 1 500 KM.

(4) Za prekršaj iz stavka 1 točki a, c, l i m ovog članka PU će izreći mjeru privremene zabrane obavljanja djelatnosti u trajanju od 30 dana.

članak 101

(Prekršaji ovlaštenog proizvođača/zastupnika)

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 2 500 KM do 15 000 KM kaznit će se za prekršaj proizvođača odnosno zastupnik, pravna osoba, odnosno ovlašteni proizvođač odnosno zastupnik, ako:

- a) stavi u promet fiskalni sustav bez odobrenja za taj tip fiskalnog sustava (članak 44);
- b) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa fiskalnog proizvoda za koji je izdano uvjerenje, ne pribavi od Povjerenstva novo uvjerenje o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama tog tipa fiskalnog proizvoda prije stavljanja u promet tog tipa fiskalnog proizvoda (članak 47);
- c) u slučaju izmjene tehničkih i funkcionalnih karakteristika tipa terminala za koji je izdano uvjerenje, ne pribavi od Povjerenstva novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa terminala prije stavljanja u promet tog tipa terminala (članak 47);
- d) u slučaju izmjene funkcionalnih karakteristika tipa softvera za koji je izdano uvjerenje, ne pribavi od Povjerenstva novo uvjerenje o ispunjenosti tehničkih i funkcionalnih karakteristika tog tipa softvera prije stavljanja u promet (članak 47);
- e) na svaku fiskalnu blagajnu ne stavi proizvođaču plombu tijekom proizvodnje ili je skinuo do početka fiskalizacije; ako uz zahtjev za dodjelu IBFU, ne dostavi PU izgled proizvođačeve plombe i servisnih plombi ovlaštenih servisa kojima je do podnošenja zahtjeva dana ovlast za servisiranje fiskalnih proizvoda i ako u slučaju dodjele nove ovlasti ovlaštenom servisu, izgled servisne plombe tog servisa ne dostavi PU, u propisanom roku (članak 51);
- f) prije početka stavljanja u promet tipa fiskalnog sustava za koji je dobio odobrenje, ne podnese PU zahtjev za dodjelu serije IBFU; ako na vidljiv način i trajno ne obilježi na gornjoj stranici svakog proizvedenog fiskalnog uređaja IBFU; ako ne upiše odgovarajuće i IBFM u fiskalnu memoriju; ili

- ako jedan dodijeljeni IBFU trajno obilježi na drugom fiskalnom ure aju i upiše odgovaraju i IBFM u fiskalnu memoriju drugog fiskalnog ure aja odnosno fiskalne blagajne (lanak 50);
- g) prije stavljanja fiskalnog sustava u promet ne zaklju i ugovor o me usobnim pravima i obvezama s Direkcijom za financije kojim se jam i ispunjenje uvjeta iz ovog zakona (lanak 52);
- h) prije po etka fiskalizacije ne osigura da u fiskalnoj memoriji bude upisan IBFM (lanak 63);
- i) fiskalni proizvod prije njegove inicijalne fiskalizacije neposredno ne isporu i ovlaštenom servisu, navedenom u ugovoru (lanak 64);
- j) pismeno ne obavijesti PU o nemogu nosti isporuke nefiskaliziranog fiskalnog ure aja ovlaštenom servisu, u roku od tri dana od dana kra e, odnosno ošte enja ili uništenja fiskalnog ure aja zbog više sile (poplava, požar, potres, nesre a u transportu); i ako zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijama zapisnika (lanak 71);
- k) u korisni kom uputu fiskalne blagajne ne odredi minimalnu kvalitetu papira (lanak 83);
- l) ne ovlasti servis za zaklju ivanje ugovora s obveznikom o servisiranju fiskalnih proizvoda i pružanju tehni ke potpore obvezniku za korištenje fiskalnog proizvoda (lanak 86);
- m) ne vodi evidenciju o ovlaštenim servisima; ako podatke iz evidencije o ovlaštenim servisima i ovlaštenim serviserima, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana izdavanja ovlasti ovlaštenom servisu, odnosno ovlaštenom serviseru; ako ne ovlasti drugi servis ili ne zahtijeva od Povjerenstva izdavanje odobrenja za smanjenje obujma servisne mreže u slu aju prestanka rada ovlaštenog servisa prije isteka roka od dvije godine od dana potpisivanja ugovora; i ako pismeno ne obavijesti PU i obveznika o davanju ovlasti novom servisu, u roku od tri dana od davanja te ovlasti (lanak 89);
- n) odre eni tip fiskalnog proizvoda ne odgovara odobrenim karakteristikama, ili ako odre eni tip fiskalnog proizvoda sadrži skrivene funkcije suprotno pismenim izjavama, ili ako odre eni tip fiskalnog proizvoda nije tehni ki i funkcionalno istovjetan uzorku tipa fiskalnog proizvoda za koji je izdano uvjerenje; ako utvr ene nedostatke ne otkloni kod svih proizvedenih fiskalnih proizvoda tog tipa, kod kojih se utvrdi postojanje nedostataka, ili obvezniku, o svom trošku, ne zamijeni fiskalni proizvod s nedostatkom novim fiskalnim proizvodom odgovaraju eg i odobrenog tipa, u propisanom roku; ako o utvr enim nedostacima na odre enom tipu fiskalnog proizvoda, u propisanom roku, pismeno ne obavijesti sve svoje ovlaštene servise i naloži im da, u propisanom roku sastave popis fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena zamjena novim fiskalnim proizvodom i o tome u istom roku dostave popis ovlaštenom proizvo a u; i ako u propisanom roku ne sastavi izvješ e o izvršenju naloga sa popisom fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena zamjena novim fiskalnim proizvodom, i isti ne dostavi PU (lanak 93);
- o) ne sastavi posebnu uputu za potrebe kontrole registriranja prometa preko fiskalnog ure aja, o na inu korištenja fiskalnog ure aja odnosno fiskalne blagajne, softvera fiskalnog ure aja odnosno fiskalne blagajne i svim njegovim mogu nostima, odnosno softvera na nadre enom ra unalu povezanim s fiskalnim ure ajem i svim njegovim mogu nostima, i ne dostavi ga u propisanom roku PU (lanak 94);
- p) ako ne sastavi novu uputu o na inu korištenja fiskalnog ure aja, softvera fiskalnog ure aja i svim njegovim mogu nostima, odnosno softvera na nadre enom ra unalu povezanim s fiskalnim ure ajem i svim njegovim mogu nostima, i ne dostavi ga u propisanom roku PU u slu aju izmjene i dopune softvera fiskalnog ure aja, odnosno softvera na nadre enom ra unalu koji zadaje zapovijedi fiskalnom ure aju preko porta fiskalnog ure aja (lanak 94);
- q) podatke o organizaciji nove servisne mreže ne dostavi u propisanom roku PU (lanak 96);
- r) ne vrši kontrolu rada ovlaštenih servisa; ako u propisanom roku ovlaštenom servisu ne oduzme ovlast ako utvrdi da ovlaštteni servis ne postupa sukladno odredbama ovog zakona; ako na zahtjev PU, u propisanom roku ovlaštenom servisu ne oduzme ovlast, kada PU u postupku kontrole utvrdi da ovlaštteni servis ne postupa sukladno odredbama ovog zakona; ako o oduzimanju ovlasti u

propisanom roku ne obavijesti Povjerenstvo, PU i obveznika; i ako u propisanom roku obvezniku ne osigura drugi ovlaštenu servis (lanak 97).

(2) Za prekršaj iz stavka 1 ovog lanka kaznit e se odgovorna osoba u pravnoj osobi, proizvo a u odnosno zastupniku nov anom kaznom u iznosu od 250 KM do 2 500 KM.

lanak 102 **(Prekršaji ovlaštenog servisa)**

(1) Nov anom kaznom u iznosu od 2 500 KM do 15 000 KM kaznit e se za prekršaj pravna osoba, ovlaštenu servis ako:

- a) vrši fiskalizaciju bez nazo nosti ovlaštene osobe PU; ako ne upiše u fiskalnu memoriju u postupku fiskalizacije JIB i vrijeme kraja fiskalizacije, ukoliko ve nije upisano; ako vrši promjenu IBFM, JIB i vremena kraja fiskalizacije; ako ne upiše naziv i adresu prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu fiskalne blagajne; i ako na fiskalnu blagajnu ne stavi svoju servisnu plombu po izvršenoj fiskalizaciji (lanak 63);
- b) u propisanom roku ne obavijesti PU o isporuci fiskalnog ure aja; u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o nadnevku inicijalne fiskalizacije (lanak 64);
- c) skida fiskalni modul i preuzima sve podatke iz fiskalne memorije fiskalne blagajne bez nazo nosti ovlaštene osobe PU; ako fiskalni modul ne uva na pismeni zahtjev PU u slu aju potrebe za vješta enjem; fiskalni modul uništava bez nazo nosti povjerenstva za uništavanje fiskalnog modula (lanak 65);
- d) u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o nadnevku preuzimanja podataka iz fiskalne memorije (lanak 65);
- e) u propisanom roku pismeno ne obavijesti obveznika o nadnevku preuzimanja podataka iz fiskalne memorije i zamjene fiskalnog modula (lanak 67);
- f) ne podnese PU zahtjev za naknadnom fiskalizacijom zbog servisiranja ako u postupku servisiranja fiskalnog ure aja utvrdi da se mora izvršiti uklanjanje programske plombe ili fiskalne plombe (lanak 68);
- g) ne upiše naziv i adresu novog prodajnog mjesta u operativnu memoriju i u servisnu knjižicu, prije po etka registriranja prometa na novom prodajnom mjestu (lanak 69);
- h) odvojeno ne uva dosje konkretnog fiskalnog ure aja odnosno fiskalne blagajne, za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskaliziranih fiskalnih ure aja i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog odnosno ošte enog ili uništenog fiskalnog ure aja zbog više sile; ako pismeno ne obavijesti PU o nemogu nosti servisiranja i vra anja fiskalnog ure aja obvezniku u roku od tri dana od dana kra e, odnosno ošte enja ili uništenja fiskalnog ure aja zbog više sile (poplava, požar, potres, nesre a u transportu); ako zapisnik nadležnog tijela, odnosno organizacije, ne dostavi PU u roku od tri dana od dana prijama zapisnika; i ako odvojeno ne uva dosje konkretnog fiskalnog ure aja, odnosno fiskalne blagajne, za koju je PU donijela rješenje o brisanju iz registra fiskaliziranih fiskalnih ure aja i ukidanju rješenja o fiskalizaciji ukradenog, ošte enog ili uništenog fiskalnog ure aja zbog više sile (lanak 71);
- i) servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na zahtjev obveznika; servisiranje fiskalnog proizvoda ne vrši na prodajnom mjestu ili u ovlaštenom servisu; ako pismeno ne obavijesti PU o svim slu ajevima neosnovanog prijavljivanja neispravnosti fiskalnog proizvoda; i ako servisiranje fiskalnog proizvoda ne izvrši u propisanom roku (lanak 86);
- j) ne izvrši tehni ki pregled fiskalnog sustava na propisan na in (lanak 86);
- k) ne vodi evidenciju o ovlaštenim serviserima (lanak 89);
- l) ne sastavi i ne uva dosje fiskalnog ure aja i ne izda servisnu knjižicu fiskalnog ure aja za svaki fiskalni ure aj koji servisira; ako u dosje fiskalnog ure aja i u servisnu knjižicu fiskalnog ure aja ne upiše propisane podatke o servisiranju istog; ako prilikom servisiranja fiskalnog ure aja, u

- fiskalnu memoriju ne upiše vrstu servisiranja i vrijeme po etka i kraja servisiranja fiskalnog ure aja; ako servisiranje fiskalnog ure aja na prodajnom mjestu vrši u slu aju kada skida programsku ili fiskalnu plombu; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na fiskalnom ure aju, ne stavi novu servisnu plombu na fiskalni ure aj i u servisnu knjižicu fiskalnog ure aja ne upiše kod te nove servisne plombe (lanak 87);
- m) ne sastavi i ne uva dosje terminala i ne izda servisnu knjižicu terminala za svaki terminal koji servisira; ako u dosje terminala i u servisnu knjižicu terminala ne upiše propisane podatke o servisiranju terminala; ako servisiranje terminala na prodajnom mjestu vrši u slu aju kada skida programsku plombu; i ako poslije svake intervencije zbog koje je skidana servisna plomba na terminalu, ne stavi novu servisnu plombu na terminal i u servisnu knjižicu terminala ne upiše kod te nove servisne plombe (lanak 90);
- n) ne sastavi i ne uva dosje softvera i ne izda servisnu knjižicu softvera za svaki softver koji servisira; ako u dosje softvera i u servisnu knjižicu softvera ne upiše propisane podatke o servisiranju istog (lanak 91);
- o) u propisanom roku ne sastavi popis fiskalnih proizvoda na kojima nisu otklonjeni nedostaci, ili nije izvršena njihova zamjena novim fiskalnim proizvodom, odnosno isti ne dostavi ovlaštenom proizvo a u (lanak 93);
- p) prije po etka servisiranja ne utvrdi postoji li na fiskalnom ure aju i terminalu servisna plomba koja odgovara kodu upisanom u servisnoj knjižici, odnosno da servisna plomba nije ošte ena, kao i da, ako obveznik koristi softver koji omogu uje zadavanje zapovjedi fiskalnom ure aju preko nadre enog ra unala, ne utvrdi je li za softver izdano uvjerenje o ispunjenim tehničkim i funkcionalnim karakteristikama; ako prije po etka servisiranja fiskalnog ure aja ili terminala u servisu, utvrdi da na fiskalnom ure aju blagajni ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba ošte ena, odnosno da su na fiskalnom ure aju i terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, a ne sastavi zapisnik i isti u propisanom roku ne dostavi PU, a fiskalni ure aj ili terminal s ošte enom servisnom plombom ne zadrži u servisu; ako prije po etka servisiranja fiskalnog ure aja u prodajnom objektu utvrdi da na fiskalnom ure aju ili terminalu nema servisne plombe ili je servisna plomba ošte ena, ili da su na fiskalnom ure aju ili terminalu poduzimane radnje s ciljem izmjene podataka o ostvarenom prometu ili reklamiranom prometu, ili da obveznik koristi softver bez pribavljenog uvjerenja ili da je izvršio neovlaštene izmjene u softveru s pribavljenim uvjerenjem, a ne sastavi zapisnik i ne pozove PU i ne sa eka dolazak ovlaštene osobe PU (lanak 95).
- (2) Za prekršaj iz stavka 1 ovog lanka kaznit e se odgovorna osoba u pravnoj osobi, ovlaštenom servisu nov anom kaznom u iznosu od 500 KM do 2 500 KM.
- (3) Za prekršaj iz stavka 1 ovog lanka kaznit e se ovlašteni servis, poduzetnik nov anom kaznom u iznosu od 1 500 KM.

lanak 103 (Prekršaj klijenta)

- (1) Nov anom kaznom u iznosu od 50 KM kaznit e se za prekršaj klijent, ako:
- a) ne uzme i ne sa uva tiskani ili pisani fiskalni ra un u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenoj osobi tržišne inspekcije, koja obavlja poslove kontrole, na njezin usmeni zahtjev (lanak 76);
- b) ne uzme i ne sa uva tiskani ili pisani reklamirani ra un u krugu od 20 metara po napuštanju prodajnog mjesta i ne pokaže ga ovlaštenoj osobi tržišne inspekcije, koja obavlja poslove kontrole, na njezin usmeni zahtjev (lanak 80).
- (2) Ovlaštena osoba tržišne inspekcije za navedene prekršaje klijentu izdaje prekršajni nalog.

lanak 104
(Mjera zabrane obavljanja djelatnosti)

- (1) Objekt poreznog obveznika kojem je izrečena mjera zabrane obavljanja djelatnosti propisana ovim zakonom ovjerava se pečatom PU i vidno se označava oznakom PU.
- (2) Pravilnikom će biti propisani postupak, uvjeti i način izvršenja mjere zabrane obavljanja djelatnosti.

lanak 105
(Prekršajni postupak)

Prekršajni postupak pokreće ovlaštena osoba PU, odnosno ovlašteni tržišni inspektor.

DIO DVANAESTI – PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

lanak 106
(Dinamika primjene propisa na pojedine kategorije obveznika)

- (1) Direkcija će najkasnije u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona objaviti javni poziv za izbor ovlaštenih proizvođača, odnosno zastupnika za potrebe provedbe fiskalizacije u Distriktu.
- (2) Direkcija će, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, posebnim aktom utvrditi dinamiku provedbe zakona i na temelju istog obavijestiti svaku izabranu skupinu obveznika o planiranom postupku kontrole najmanje 30 dana prije početka postupka kontrole za tu skupinu obveznika.

lanak 107
(Donošenje pravilnika)

- (1) Ravnatelj Direkcije će, uz suglasnost Vlade, u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona donijeti pravilnik predviđen odredbama članaka 5 i 99 ovog zakona.
- (2) Pravilnici iz stavka 1 ovog članka će biti harmonizirani s entitetskim propisima kojima se uređuje fiskalizacija, odnosno fiskalni sustavi.

lanak 108
(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku Brčko distrikta BiH, a primjenjivat će se od dana početka primjene provedbenih propisa (pravilnika) iz članka 99 ovog zakona, a najprije od 1. 1. 2018. godine.

Broj: 01-02- 654/16
Brčko, 8. 6. 2016. godine

PREDSJEDNIK
SKUPŠTINE BRČKO DISTRIKTA BiH

or. a. Koji